

**TATÁRSZENTGYÖRGYI II. RÁKÓCZI FERENC
BAPTISTA ÁLTALÁNOS ISKOLA**

Pedagógiai program
2022

BAPTISTA OKTATÁS

Bevezetés	8
Küldetésnyilatkozat.....	8
Helyzetelemzés.....	9
Az általános iskola alapfeladatai, kiegészítő tevékenysége.....	9
Tárgyi feltételek.....	10
I. Az iskola nevelési programja.....	12
I. 1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai..	12
I. 1. 1. Pedagógiai alapelveink.....	12
I. 1. 2. A nevelő – oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	12
I.1.2.2. A napközi otthonos nevelés célja, feladata	14
I.1.2.3. Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga elsajátításának keretei	14
I.1.2.4. Tanulmányi kirándulások.....	15
I.1.3. Részvétel a közéletben	15
I. 2. Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere	16
I.2.1. Az emberi magatartás általános értékei	16
I.2.2. Intézményünk által kitűzött értékcélok.....	17
I.3. Pedagógiai folyamataink.....	18
I.3.1. A tanítás-tanulás területei.....	18
I.3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
I.3.2.1. Az erkölcsi nevelés	18
I.3.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	19
I.3.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	19
I.3.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	19
I.3.2.5. A családi életre nevelés.....	20
I.3.2.6. A testi és lelki egészségre nevelés.....	20
I.3.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	20
I.3.2.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	21

I.3.2.9. Pályaorientáció.....	21
I.3.2.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	21
I.3.2.11. Médiatudatosságra nevelés	22
I.3.2.12. A tanulás tanítása	22
I.3.3. Kulcskompetenciák	22
I.3.3.1. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi.....	22
I.3.3.2. Matematikai gondolkodási kompetencia	23
I.3.3.3. Digitális kompetencia	24
I.3.3.4. A tanulás kompetenciái	24
I.3.3.5. Személyes és társas kapcsolati kompetencia	25
I.3.3.6. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	25
I.3.3.7. Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság	26
I. 4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	27
I. 4. Az egészségfejlesztés iskola feladatai	27
I. 4. 1. Iskola egészségnevelési program	27
I. 4. 2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	28
I. 5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	28
I. 5. 1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:.....	29
I. 5. 2. Közösségfejlesztés a tanítási órán kívüli tevékenységek keretében	30
I. 5. 3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	31
I. 5. 4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:	32
I. 6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	32
I. 7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	33
I. 7. 1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	33
I. 7. 2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	34
I. 7. 3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	35

I. 7. 4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	36
I. 7. 5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	36
I.7.5.1. Integrációs Pedagógiai Rendszer program	37
I. 7. 6. SNI tanulók integrált nevelése, oktatása	40
I. 7. 7. Gyógypedagógiai fejlesztési területek és feladatok az egyes pedagógiai szakaszokban	41
I.7.8. Tartós betegségben szenvedő, tartós gyógykezelésben részesülő tanuló	43
I. 8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jogai (gyakorlásának rendje).....	44
I. 9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartás formái .	44
I. 9. 1. Szülői részvétel az együttműködésben	45
I. 9. 2. A tanulói, szülői együttműködés fejlesztési lehetőségei.....	45
I.9.3. Az intézményen kívüli kapcsolattartás formái	45
I. 10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	46
I. 10. 1. A vizsgaszabályzat célja	46
I. 10. 2. A vizsgaszabályzat hatálya	46
I. 10. 3. A vizsgaszabályzat értékelés rendje.....	47
I. 10. 4. A vizsgatárgyak részei és követelményei, a vizsgák rendje	47
I. 11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének szabályai.....	48
I.12. További felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának szempontjai, elvei, prioritásai.....	48
I.13. Általános iskola felnőtt tagozata	49
II. Az intézmény helyi tanterve	52
II. 1. A választott kerettanterv megnevezése a 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet szerint (kifutó).....	52
II. 2. A választott kerettanterv feletti óraszám – NAT 2012. szerint (kifutó).....	52
II. 3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei....	56
II. 4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	57

II.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	57
II.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	58
II.4. 3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	59
II.4. 4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	61
II. 5. A választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai	62
II.5.1. Mindennapos testnevelés	62
II.5.2. Választható tantárgyak.....	62
II. 6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	62
II. 7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, rendje és formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	64
II.7.1 A tanulmányi munka ellenőrzése, értékelése írásban, szóban, gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja. Diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	67
II.7.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	69
II.7.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	70
II.7.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok adásának elvei	70
II.7.5. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei	71
II. 8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	73
II. 8. 1. Írásbeli (és más, nem szóbeli típusú) feladatok	73
II. 8. 2. Szóbeli házi feladatok	74
II. 8. 3. Tanulmányi munka a napköziben és a tanulószobában.....	74
II. 9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	75
II.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetését szolgáló tananyag	75
II.11. Cigány népismeret.....	75
II. 12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	77
II.12.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységei	77
II.12.1.1. Az egészségnevelési program célja	77

II.12. 1. 2. Az egészségnevelés várható eredményei	80
II.12.1.3. Komplex intézményi mozgásprogram.....	80
II.12.2. Az iskola környezeti nevelési programja	81
II.12.2.1. Kiemelt stratégiai céljaink.....	81
II.12.2.2. A környezeti nevelés szinterei	82
II.12. 2.3. Környezeti nevelés a tanórákon.....	82
II.12.2.3.1. Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat.....	83
II.12. 2.4. Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában	83
II.12.2.5. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt.....	83
II.12.3. Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek.....	87
II. 13. A tanulók jutalmazásával összefüggő, magatartásának és szorgalmának értékeléséhez kapcsolódó elvek	88
II. 13. 1. A tanulók jutalmazásának elvei és formái.....	92
II. 14. Egész napos iskola	93
II. 15. A sajátos nevelés igényű gyermekek, tanulók nevelése és oktatása a fogyatékos típusához és fokához igazodó fejlesztő program	97
II.16. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK, TÉMAHETEK, TÉMANAPOK, PROJEKTOKTATÁS - KOMPLEX ALAPPROGRAM	106
1. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK	106
2. Alapelvek.....	106
3. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK	107
III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOS SÁGAI.....	112
A Komplex Alapprogram alprogramjai	112
A testmozgásalapú alprogram (TA)	112
Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)	112
A művészetalapú alprogram (MA)	113

A logikaalapú alprogram (LA)	114
A digitális alapú alprogram (DA)	115
Komplex óra	116
Legitimációs záradék – Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola	121
HELYI TANTERV	123

BAPTISTA OKTATÁS

Bevezetés

Intézményünk 2021. szeptember 01-jétől a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy fenntartásában működik.

Nevelési-oktatási célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

Feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem, a tolerancia elveit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

A fenntartó Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskolánkban is sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, és a rom tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Tanításunk-nevelésünk a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére nevelés
- Keresztényi szellemű nevelés
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

- Példamutató igényességet

- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz
- A szülői kapcsolatok terén következetesség, nyíltság és az igazságosság képviselője.

Helyzetelemzés

Tatárszentgyörgy Pest megye déli határán fekvő 5506 hektáros kiterjedésű község. Dabas és Örkény város irányába, működő katonai lőtér határolja, amely mindennapjaira is hatással van. A település lakosság 1988 fő. Az állandó lakos gyermekek eloszlása egyenletes, évente átlagosan 28 fő. A legtöbb gyermek 2003 és 2006 között született. Ez azt jelenti, hogy az iskolai ellátás iránti igény nem fog számottevően változni. A településen 500 fő a roma/cigány nemzeti, (és) etnikai kisebbséghez tartozik.

A falu 1840-ben alapított iskolát, amely katolikus hitfelekezeti iskola volt. Az iskolánk államosításáig 1934-től 1948-ig a működését a község biztosította. 1970-től tanácsi, 1990-től önkormányzati fenntartásban volt, majd a Klebersberg Központ biztosította a működést. Az intézmény 3 épületből áll, melynek főépületét 1942-ben kezdték el építeni. A hat tantermes emeletes iskolát többször is bővítették, majd 1987-ben egy udvari – jelenleg 2 tantermes – épülettel és egy tornateremmel kibővítve látja el jelenleg is feladatait.

Az általános iskola alapfeladatai, kiegészítő tevékenysége

A Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola alapfeladata az általános iskolai nevelés-oktatás alsó tagozaton és felső tagozaton. Alapfeladatként látja el a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelés-oktatását.

Az iskolai könyvtári feladatok ellátását a települési illetékességű könyvtárral kötött, együttműködési megállapodás alapján végzi.

Az intézményben a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelés-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

Az iskolában 1-8. évfolyamon folyik nevelő-oktató munka.

A jelentkező igények és a megfelelő alapfeltételek biztosítása esetén felnőttoktatás (általános iskolai nevelés-oktatás 5-8. évfolyam felnőttek általános iskolája az alpműveltségre épülő közműveltségi tartalmak közvetítése, esti munkarend) kerül megszervezésre.

A szülői igények felmérése után indokolt esetben biztosítjuk a magyar nyelven folyó roma nemzetiségi oktatást.

A felvehető maximális tanulólétszám: 213 fő. Az iskola jelenlegi kihasználtsága 72 %-os, mivel 154 beírt tanulóval rendelkezett 2020. október 01-jén.

Tárgyi feltételek

Az iskola a község központjában található, infrastrukturális feltételei jók. Közvetlen szomszédságában található az „Esélyház”, amely a Gyermekjóléti Szolgálatnak és a Családsegítő Központnak ad helyet. Az iskolával azonos helyrajzi számú telekre épült óvoda és konyha közelsége, a szoros együttműködés lehetőségét biztosítja. Az iskola udvarát 3 épület veszi körül. A főépület, amely az utcafronton található, jól megközelíthető. A tornaterem 12 x 21 méteres játéktérrel biztosítja a testnevelés órák és a délutáni sporttevékenységek helyszínét. Belső felújítása ez év januárjában fejeződött be, ahol a terem aljzatburkolatának cseréje mellett a teljes körű festési és mázolási munkákat is elvégezték. Az udvari épület 2 tantermében délelőtt tanítás, délután pedig napközis foglalkozások zajlanak.

Megoldásra váró feladat egy nagyobb közösségi tér kialakítása, amely lehetőséget adna arra, hogy az óráközi szünetekben rossz időjárás esetén ne a tantermekben tartózkodjanak tanulóink. Ez egyben szabadidős tevékenységek szervezésére, rendezvények lebonyolítására is helyet adhatna. Az iskola nem rendelkezik sportudvarral. A közelben lévő sportpálya tölti be jelenleg ezt a feladatot. Amennyiben lehetőség lenne rá a mindennapos testnevelés ellátását és az egész napos iskola szabadidős és tehetséggondozó tevékenységét is szolgálná annak kialakítása. Erre megoldásul szolgálna, ha az iskola szomszédságában lévő telekrészek valamelyikét sportolásra alkalmassá tennénk. A későbbiekben pályázati forrásból a sportudvar kialakítására is lehetőség lenne. Ez nem csak az iskola, hanem a település sportéletét is pozitívan befolyásolná, s egyben a közösségek kialakítását, erősítését eredményezné.

Az intézmény 9 tanteremmel, egy informatika szaktanteremmel, 1 szükségstanteremmel, 2 fejlesztő szobával, tornateremmel, fizika-kémia szertárral és 2 raktárként funkcionáló kisebb helyiséggel rendelkezik. Mindezekből következik, hogy könyvtár és a szemléltető eszközök tárolására alkalmas hely nem áll rendelkezésre. Az iskolai könyvtári feladatokat,

együtműködési megállapodás alapján, a helyi községi könyvtár látja el. A tartós tankönyvek tárolása az informatika teremben, a szemléltető eszközöké a folyosókon és a tantermekben lévő szekrényekben történik.

BAPTISTA OKTATÁS

I. Az iskola nevelési programja

I. 1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I. 1. 1. Pedagógiai alapelveink

- A gyermekek személyisége, képességei a gyermekközpontú, demokratikus légkörű iskolában bontakozhatnak ki a legteljesebben.
- Az iskola biztosítson lehetőséget minden tanulója számára a képessége szerinti fejlődéséhez, a lassan haladót segítse a felzárkózásában, a jó képességű diáknak adjon teret tehetsége kibontakozásához, gyorsabb ütemű fejlődéséhez.
- Az oktató-nevelő munka a tanulók teljes személyiségének fejlesztésére irányuljon, a korszerű ismeretek és az egyetemes emberi értékek közvetítésével alapozza meg általános műveltségüket, fejlessze készségeiket és képességeiket erkölcsi és akaratilag tulajdonságukat.
- Az iskola csak úgy tudja megvalósítani elképzeléseiket, ha szorosan együttműködik a szülőkkel.
- Az iskola legyen nyitott, szervesen kapcsolódjon be a település, a helyi társadalom életébe.
- Az iskola világnézeti semleges, biztosítja az ismeretek, vallási, illetve világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítését.
- Az oktató-nevelő munka letéteményese az alapos, átfogó és korszerű szaktárgyi tudással rendelkező pedagógus, akinek társadalmi megbecsültsége, közérzete, azonosulása a célokkal meghatározó jelentőségű az iskolai munka eredményesség szempontjából.

I. 1. 2. A nevelő – oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

- Az iskola – mindenkor pénzügyi lehetőségeitől függően – biztosítja a tanulók számára a **tanuláshoz szükséges egészséges, szép, otthonos környezetet, a taneszköz jegyzéknek megfelelő mennyiségű és minőségű tárgyi eszközöket.**
- **Az iskolai stratégiai terveit** 5 éves intézkedési tervben rögzíti, amelyben tanévekre lebontva jelennek meg az aktuális célok és feladatok.
- Az iskola digitális oktatási stratégiájának /DOS/ célja, hogy megteremtse az alapképzettségnek minősülő digitális készségek fejlesztésének infrastrukturális, tárgyi és személyi feltételeit.
- A DOS kiterjedése: Alkalmazott módszertan, pedagógusok digitális felkészültsége, attitűdjei, fizikai infrastruktúra, oktatási intézmény eszközellátottsága, tartalom, oktatásirányítás.
- **Az iskolai oktatás tartalmát** a korszerű, elsősorban a tanulók képességeit fejlesztő tananyag mellett az általános emberi, nemzeti és európai értékek elfogadtatása, átadása alkotja.
- Az iskola nevelői **a tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatást (differenciálás) kívánják elősegíteni** különféle – e célt szolgáló – módszerek és szervezeti formák alkalmazásával. A tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő oktatás elsősorban a tanulási nehézségek enyhítésében, a felzárkóztatásban és a tehetséggondozásban valósul meg.
- Az iskolában a **nevelést-oktatást** – a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése céljából – sokszínű, **változatos tevékenységrendszer egészíti ki** a tanulók egyéni érdeklődéséhez és életkori sajátosságaihoz igazodva.

- **Az iskolában folyó nevelés és oktatás fő feladata**, hogy a gyermeki fogékonyságra, kíváncsiságra, érdeklődésre, nyitottságra építve elsősorban a következő készségeket, képességeket, tulajdonságokat alakítsa ki és fejlessze a tanulóknál:
 - az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz és a problémamegoldó gondolkodáshoz szükséges alapvető készségeket (gondolkodási képességeket, beszéd, írás, olvasás, matematikai képességeket),
 - az egyéni tanulás hatékony módszereit,
 - a kulturált magatartás és viselkedés, az emberek közötti kapcsolatok, az együttműködés helyes normáit és módszereit,
 - a kommunikáció elfogadott formáit, különös tekintettel a tiszta, szép magyar beszéd használatára,
 - az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismereteket és szokásokat,
 - aktivitást az egészséges környezet kialakítására és megőrzésére,
 - a nemzeti értékek, hagyományok valamint az anyanyelvi ismeretét, megbecsülését és tiszteletét,
 - a család szeretetét,
 - a gyermekek erkölcsi érzékét (etikum) és pozitív akarati tulajdonságait.

Célunk és feladatunk, hogy iskolánk végzős diákjai a kimenő szakaszok végére a kerettanterv által az összes műveltségi területen előírt követelményeket a saját képességeik szerint optimálisan és a későbbiekben is kimutathatóan tartós eredménnyel teljesítsék. Minden tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a következő iskolafokon megállja a helyét. Tanulóink ismerjék a kulturált viselkedéshez, a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, s alakuljon ki bennük elképzelés saját közelebbi és távolabbi jövőjükét illetően.

E célrendszernek alárendelten

a) a tanórak eredményességének alapfeltételei:

- átgondolt tervezés
- a tanulók kellő motiválása, aktivizálása
- a tanulók tevékenykedtetése
- a tevékenységek megtervezése és megvalósítása során használja a digitális eszközöket
- folyamatos ellenőrzés és értékelés

b) folyamatos fejlesztési feladatok:

- korszerű oktatási tartalom
- megújult nevelési és oktatási módszerek
- a fenti célok érdekében a pedagógus továbbképzésben való részvétel
- jól mérhető ellenőrzési és értékelési eljárások
- a minőségi pedagógiai munka anyagi elismerése
- a megfelelő minőségi feltételek biztosítása

I.1.2.1. Az iskolában folyó nevelés-oktatás szinterei

Tanórai foglalkozások

Egyéb foglalkozások

- szakkörök, műhelyfoglalkozások, tanfolyamok
- tanulmányi- és sportversenyek
- korrepetálások
- napközi, tanulószoba

Szabadidős tevékenységek

- műveltségi foglalkozások
- sportfoglalkozások
- osztályprogramok

Közéleti tevékenységek

- diákönkormányzat
- iskolarádió
- társadalmi életben való részvétel (nem köznevelési intézményekkel közösen szervezett rendezvények, megemlékezések)

I.1.2.2. A napközi otthonos nevelés célja, feladata

A nevelésnek alapozó jellegűnek, a családdal együttműködésre épülőnek kell lennie. A napközis munkát úgy kell megtervezni, hogy az egységes testi-lelki és szellemi fejlődés feltételrendszere biztosított legyen.

A napközi otthoni programoknak szorosan kapcsolódnia kell a délelőtti nevelési-oktatási folyamatokhoz.

A szabadidős tevékenységet és a tanulási időt úgy kell megtervezni, hogy az megerősítése, illetve kiegészítése a délelőtti iskolai munkát.

Az egész napos iskola programjáról a pedagógiai program második része szól.

I.1.2.3. Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga elsajátításának keretei

A vonatkozó hatályos jogi szabályozás alapján a tantervi követelmények teljesíthetőek a hagyományos tanórai tanulásszervezési módoktól eltérő formában (kooperatív módszerek, egyéni differenciálás, projektoktatás, erdei iskola stb.) is. Ezzel a lehetőséggel igyekszünk élni, figyelembe véve azt is, hogy mindazok a jogszabályok érvényesek ezekre a módszerekre is, melyek a tanítás mindennapjait szabályozzák.

Az iskolán kívüli tanórák során a tanulókat kiemeljük a szokásos iskolai környezetből. A – tanítás-tanulás folyamata a hagyományostól eltérően szerveződik, s a közös (és kötelező) feladatok és élmények hatására felbomlanak a megszokott tanulásszervezési formák keretei. Minden ilyen program az osztályközösség szocializációjának is fontos, meghatározó színtere.

A köztött, iskolán kívüli programok feltételei:

- tanulói (és szülői) igények ismerete,
- programot levezető humán erőforrás biztosítása,
- az anyagi lehetőségek figyelembevétele.

A hagyományos tanítási napoktól eltérő nevelési és oktatási folyamatok három szakaszra oszthatók:

- 1. előkészítő szakasz: készségek és képességek kialakítása, közös tervezés, kutatómunka, felkészülés
- 2. program biztonságos megvalósítása
- 3. közös ismétlés (felidézés), ellenőrzés, értékelés, önértékelés

Célok megvalósulásának ellenőrzése, javaslatgyűjtés korrigálása.

A tanítás során rendszeresen megvalósított iskolán kívüli tanórák beépítésre kerülnek a szaktárgyi tanmenetekbe. A múzeum- és színházlátogatások, kirándulások a magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, biológia és egészségtan, földrajz, természetismeret, kémia és fizika órákra vonatkozó tananyagot teszik színesebbé.

I.1.2.4. Tanulmányi kirándulások

Osztályaink minden tanév májusában-júniusában egy vagy két napot tanulmányi kiránduláson töltenek.

Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepet kap a tanulók életkora, már meglévő ismeretei mellett annak is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltekből beilleszteni a további iskolai munkába.

I.1.3. Részvétel a közéletben

Az iskola a szülői kapcsolatok által folyamatosan *részt kíván venni a lakóhely életében, célunk, hogy partnerközpontú intézményként működjünk.*

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy az iskola életéből, tevékenységéből, eredményeiből minél többet megismertessünk a szülőkkel;
- helyszínt és humán erőforrást biztosítunk különböző rendezvényeknek;

- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat az óvodákkal, közművelődési és egyéb intézményekkel;
- a nevelők fontos feladatuknak tartják, hogy az iskola – eddigi hagyományaihoz híven – képviseltesse magát a különféle kerületi rendezvényeken, és ilyen – a tanulók számára szervezett kerületi szintű – megmozdulások szervezésében, lebonyolításában maga is részt vegyen.

I. 2. Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere

Nevelésünk meghatározó elemei azok az értékek, amelyeket a szülők, a tanulók, a fenntartó és a társadalom oldaláról elvárásaként határozódnak meg. Ezen értékek közvetítői az iskola széles partnerei környezetének szereplői: a pedagógusok, a szülők, s nem utolsósorban a formálódó gyermekei személyiség identifikációját meghatározó kortárs csoport, akik személyes példájukkal, tapasztalataikkal, mindennapi életvitelükkel megfelelő határfokon képesek befolyásolni a velük kapcsolatban lévő tanulók magatartását, viselkedését.

Intézményi pedagógiai munkákat a humanista erkölcsi értékek, a nemzeti tudat, a demokratikus célok, a tanulók személyiségének fejlesztése, a korszerű technikai-technológiai szemlélet alapján határozzuk meg.

Nevelő-oktató munkánk egészét *áthatja az értékalapú szemléletközpontúság elve*, mely a keresztény világnézet és emberi magatartás alapvető értékein alapul: szeretet, bizalom, empátia, igazságosság, méltányosság, rend, szabadság, tudás, szolidaritás, egymás elfogadása, egyéniesítés (differenciálás).

I.2.1. Az emberi magatartás általános értékei

Az iskola:

- értékrendjében **emberközpontú**, humanista,
- tanulóink elsősorban az **EMBER tiszteletén, megértésén** és szükség szerinti **segítésén, s a másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük, figyelembe véve azt, hogy a tanulót nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetése,
- értékként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, valamint az innovativitást**, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket,
- tanulóink a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek**.

I.2.2. Intézményünk által kitűzött értékcélok

Fontos, hogy intézményünk minőségbiztosítási rendszere segítségével folyamatosan fejlessze nevelő-oktató munkáját, melynek középpontjában természetesen a tanuló egész személyisége és lényé áll.

A pozitív pszichológia kutatásainak eredményére építve és annak módszereit alkalmazva az eredmény: optimista, magabiztos és kitartó iskolások, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkező iskolássá, majd felnőtté válnak.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középfokú iskolában történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságainak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap mint nap, amit alapvetően a tanulók érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai érték szemlélet és –rend alapján.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink is, kiváltképpen a tanulók szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté az oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk
- az emberiség közös értékei
- a demokrácia és a jogállam értékei
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, és az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és a közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnerek kérjük a szülői házat, a családot.

I.3. Pedagógiai folyamataink

I.3.1. A tanítás-tanulás területei

A nevelőtestület az iskolavezetés és a munkaközösség-vezetők irányításával közösen határozza meg az iskolánkban folyó tanulás tartalmi, formai és szervezeti egységeit.

Pedagógiai programunkban rögzítjük a jelenleg optimálisnak tartott tanulási tendenciákat, amit ha szükségesnek tartunk, a lehetséges keretek között módosítunk.

Iskolánk pedagógiai munkájában a legfontosabb a tanítás-tanulás tevékenysége, melynek középpontjában a motiváló tényezők állnak.

Intézményünk alapvető célja, hogy a tanítás-tanulás folyamata:

- *teremtse szilárd alapokat, tegye nyitottá, fogékonyvá az értékek befogadására a tanulókat, és kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában;*
- *minden irányú tevékenységét a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás, a differenciáltság és a kulcskompetenciák fejlesztése hassa át.*

I.3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

I.3.2.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítse fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

I.3.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

I.3.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

I.3.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá

kell segíteni, hogy képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

I.3.2.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

I.3.2.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

I.3.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő

magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

I.3.2.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életterületét szolgáló környezethez, annak fenntartható megővéséhez és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretnek és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terepének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

I.3.2.9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

I.3.2.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az

értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

I.3.2.11. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

I.3.2.12. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

I.3.3. Kulcskompetenciák

I.3.3.1. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttéré, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

I.3.3.2. Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete

- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis – szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

I.3.3.3. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

I.3.3.4. A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció

- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

I.3.3.5. Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

I.3.3.6. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és

hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

I.3.3.7. Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

I. 4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

I. 4. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

A feladatokat nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni.

I. 4. 1. Iskola egészségnevelési program

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - a szenvedélybetegségek és megelőzésük/az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,/
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - a cyber tér,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - a szexuális fejlődés területén.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon; a tömegsport foglalkozások; úszásoktatás;
- A környezetismeret, természetismeret, földrajz, biológia, kémia tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (IVK; csecsemőápolási, táplálkozási, túra); minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre; minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
 - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez,
 - az ellátott gyermekekről nyilvántartás vezetésében, a külön jogszabályok szerinti jelentések készítésében, valamint az elvégzett vizsgálatok, oltások dokumentálásában

külön jogszabály szerint, az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetésében/ egészségügyi törzslapok, ambuláns napló stb./

I. 4. 2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, természetismeret, biológia és testnevelés óra) és délutáni szabadidős foglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati ismeretanyagainak elsajátítása az egyes életkori sajátosságokhoz igazodva. A segítségnyújtási formák megismerése.
- Az elsősegélynyújtással kapcsolatos alapfogalmak és az egyes baleseti mechanizmusok megismerése.
- A vészhelyzetek felismerése.
- A mentőszolgálat felépítésének és működésének megismerése.
- A legalapvetőbb elsősegély-nyújtási technikák elsajátítása. A szerzett tudással alkalmassá válnak a szaksegítség megérkezéséig történő szakszerű elsősegélynyújtásra, amellyel megállíthatják a sérült állapotának tovább romlását, alkalmanként elhárítják az életveszélyt, és javítják a sérült teljes gyógyulásának esélyét.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az alapismereteket,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély – nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Tanítási órák anyagába beépített / év eleji osztályfőnöki/ testnevelés órák
- b) Vetélkedők, projektek, versenyek szervezése / oktató táblák, elsősegély dobozok beszerzése, készítése

I. 5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségében, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladatainak:

1. A különféle iskolai tanuló közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladata: Az iskola élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

I. 5. 1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- A kötelező tanítási órákon a tanulókkal való differenciált foglalkozásokra törekszünk.

Elsősorban a gyakorló, ismétlő órákon nyílik lehetőség az egyéni képességekhez igazodó felzárkóztatására.

A szociális hátrányok valamint a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás,
- családlátogatások,
- a szülők és családok nevelési gondjainak segítése,
- a gyermek és ifjúsági felelős tevékenysége,
- rendszeres kapcsolat és együttműködés a helyi Gyermekjóléti Szolgálattal
- hagyományőrző tevékenységek,
- diákönkormányzat,
- diákétkeztetés,
- etika/hit- és erkölcstan oktatása
- speciális foglalkozások a dyslexia, dysgraphia, dyscalculia kezelésére,
- egész napos iskola

I. 5. 2. Közösségfejlesztés a tanítási órán kívüli tevékenységek keretében

a. Ünnepek, megemlékezések, hagyományőrző tevékenységek

- A költészet napját minden évben vers- és prózamondó versennyel ünnepeljük az irodalombarát szülők társaságában.
- Lehetőség szerint egész napos sportprogrammal veszünk részt május utolsó szerdáján a „kihívás napján”.
- Felejthetetlen élményt nyújtanak a gyerekeknek a mikulás napi ajándékozások és a játékos vetélkedőkkel, kirakodóvásárokkal egybekötött gyermeknapi rendezvények. E rendezvények tartalmukban és formai eszközeiben folyamatosan megújítva a jövőben is elválaszthatatlan részét alkotják iskolánk mindennapi életének.
- Ünnepi megemlékezéseinket gondos előkészítő munkával szervezzük meg. Október 23-a és március 15-e, a karácsony és az anyák napja tiszteletére rendezett, valamint tanévnyitó- és záró ünnepségeink és a ballagás maradandó élményt nyújtanak gyermekeinknek. Elmélyítik a nemzeti múlt tiszteletét, a haza, embertársaink és a szülők szeretetére nevelnek. Az ünneplésben olyan új formák kialakítására törekszünk, amely minden gyermeknek feladatot, illetve szereplési lehetőséget adnak, így az ünneptartalma valamennyi gyereknek személyes élményévé válik.

b. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséggondozást szolgálják a szaktárgyi, sport és művészeti versenyek, amelyeknek részt veszünk a körzeti fordulón is. Arra törekszünk, hogy a házi versenyek legyenek

játékosabbak, élményszerűek és mozgassanak meg minél nagyobb létszámot, a körzeti versenyekre pedig kapjanak alapos, sokoldalú felkészítést a házi versenyek győztesei. Minden tanév elején meghirdetjük az iskolai tanulmányi és magatartási versenyt. Az egész éven át tartó verseny eredményét havonta értékeljük, és az év végén a legjobbkat jutalmazzuk. Hagyományos rendezvényeink erősítik az iskolánkhoz való kötődést, az egymáshoz tartozás érzését, fejlesztik a tanulók kreativitását, alkalmat adnak a közszereplés gyakorlására. A „Ki mit tud?”-on átlagosan a tanulók iskolalétszámának egyharmada méri össze tudását. A bemutatott egyéni és csoportos produkciók színvonalas szórakozási lehetőséget nyújtanak a népes közönségnek. Az egyik legnépszerűbb rendezvényünk a farsangi karnevál. A szülők, gyerekek és a nevelők példamutató együttműködését dicséri az ötletgazdag jelmezverseny.

c. Szabadidős foglalkozás

A szabadidő hasznos eltöltésének különféle kulturális és sportprogramok szervezésével igyekszünk kialakítani tanulóinkban. Hagyománnyá vált tanulóink életében az osztálykeretben szervezett országjáró kirándulások, színház és múzeumlátogatások. Több évtizedes múltra tekint vissza az iskolai táboroztatás. A térség önkormányzatainak tulajdonában lévő révfülöpi ifjúsági táborban nyaranta 25-30 diák tölt el kellemesen 10 napot. Szép és a jövőben is ápolandó hagyomány, hogy az önkormányzat a táborozási költség 50%-át átvállalja. Szabadidős programjaink önkéntesek, a felmerülő költségeket a szülők fizetik. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

I. 5. 3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítségével az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 3-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola intézményvezetője által megbízott nevelő segíti.

- Programokat szerveznek és lebonyolítanak
- Jutalmazási és büntetési formákat véleményeznek közös álláspont alapján
- Olyan közös érdeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése
- A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségeinek sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait

I. 5. 4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, a szülők közösségével, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel,
- Olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé teszik kulturális örökségünket, hagyományörző csoport működtetésével.
- A csoporton belüli kapcsolatok erősítése,
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása az együttműködés megalapozása,
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

I. 6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- útmutatás az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközök használatához
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- törekszik módszertani kultúrájának kiművelésére, pedagógiai gyakorlatának folyamatos elemzése, fejlesztése.

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg minden tanév augusztusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, folyamatosan ellátja azokat.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a munkaközössége munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Törekszik a konfliktusok megelőzésére.

I. 7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

I. 7. 1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az iskolai nevelő-oktató munka fontos területe a tehetséggondozás, mely céltudatos nevelésen alapuló tehetség-felismerést és tehetségnevelést foglal magában.

A segítő tevékenység legfontosabb elemei (melyek egyben elvárások a tantestület minden tagjától):

- korai azonosítás és prognózis (a tehetség felismerése a jellemző tulajdonságokon keresztül, az ismeretszerzés jellemzői által, motiváltságuk által, kreativitásukon keresztül, szociális viselkedésük megnyilvánulásai segítségével, a tanulók adottságainak és képességeinek felismerése)
- esélyegyenlőség biztosítása (kedvező helyzetek, adottságok, lehetőségek minden tanuló számára)
- a tehetségek speciális nevelése heterogén tanulói közegben (differenciált nevelés,
- a megmérettetés természetes igénnyé fejlesztése, önismereti készségfejlesztés)
- tehetségmentés és tehetségnevelés (a hátrányos helyzetű tanulók tehetségcsírái iránti érzékeny pedagógia, az iskolai klíma motiváló ereje, a nevelők toleráns magatartása és pedagógusi lelkiismerete, a törődés magas szintű művelése, másság-kezelés a minősége, a fejlesztés optimális feltételeinek biztosítása)

A tehetségnevelés lehetőségei:

- a törzsanyag és a kiegészítő tananyag differenciálása
- az órarenden kívüli foglalkozások (szakkörök, vetélkedők, művészeti, technikai és kulturális jellegű tevékenységek)
- külön feladatokkal való ellátás, teljesítménynövelés
- korszerű tanulásszervezés a tanulási időben
- a család potenciális tehetségfejlesztő hatása (a szülők tevékenységszervező magatartása),
- a tanulók képességének és tehetségének folyamatos segítése

Az iskola szervezeti rendje (SzMSz), helyzete, gazdasági feltételei, szakos-ellátottsága, a pedagógusok képzettségi szintje, lehetővé kell, hogy tegyék a tanulók adottságaiból induló tehetségfejlesztő pedagógiai munkát.

I. 7. 2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcnak kitett tanulók / alsó tagozaton/, és a lemorzsolódással veszélyeztetett /felső tagozaton/ tanulók, valamint az SNI és BTMN tanulók esetében a vonatkozó fejlesztéssel, felzárkóztatásuk segítése a következő tevékenységek során történik:

- Differenciált oktatás és képességfejlesztés a tanulók teljesítménye szerint.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Tanulási képességek fejlesztése.
- Indulási hátrányok csökkentése.
- Tanulási képességek fejlesztése.
- A tanuláshoz való jó viszony közvetlen formálása.
- Alapkészségek intenzív fejlesztése.
- Tanulási módszerek átadása.
- Egyéni fejlesztő foglalkozások megszervezése.
- Egész napos iskola szervezése
- Tanórán kívüli foglalkozások.
- Továbbtanulás irányítása, segítése.

- Továbbtanulási fórumok szervezése.
- A helyi könyvtár adta lehetőségek megszervezése (játékos vetélkedők), internetes feladatsorok.

I. 7. 3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Az iskolákban tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya indokolja, hogy a pedagógusok fokozott türelemmel, nagyfokú empátiával kezeljék a zaklatott családi háttérű gyermekeket.

A testület rendelkeznie kell olyan tudás és készségkészlettel, amelyekkel az egyéni rendellenességeket is kezelni tudják. Továbbképzésekkel igyekezzenek ezen pedagógiai terület értőbb kezelését elérni.

A személyiségformálás/fejlesztés komplex folyamatából a fegyelmezett személyiség kialakítása, mint pedagógiai tevékenység meghatározó.

E pedagógiai törekvést azonban akadályozzák egyes tanulók beilleszkedési, magatartási zavarai, melyek az esetek többségében nem szándékos tanulói megnyilvánulások.

A zavarok eredményes kezelésének lehetőségei, melyek a tantestület teljes nevelő-oktató munkájában meg kell, hogy nyilvánuljanak:

- a pedagógusok és tanulók közötti kölcsönös tisztelet fejlesztése, mely a fegyelem elfogadására, betartására készíteti a tanulót
- rendszeret, önfegyelem követése a tanuló és pedagógus által is
- fegyelem, következetesség és türelem a nevelésben
- nem elutasító, de nem túlgámolító magatartás, mely magában foglalja a gyermekekkel való állandó törődést, s a gyermek viselkedésének megfelelő korrekcióját, elismerését
- a gyermek képességfejlődéséhez tervezett követelmények
- a zavart kompenzáló inger-gazdag környezet teremtése, mely biztonságérzetet nyújt
- lelkiismeret és felelősségvállalás fejlesztése (a megokolás nélküli tilalmak és a kontrolláló hatalom kerülése, a nevelők által)
- a szülői ház (bármilyen is az) és az iskola együttműködése
- bátorság, erkölcsi bátorság (felelősséggel vállalt kockázatra készség, a felelősség és kockázat megszerettetése, kihívásoknak való megfeleltetés, mint differenciált erőpróba)
- az impulzivitás és kontrollja (a nevelő értékelő jellegű visszajelzése a tanuló normatartó magatartása érdekében, közös normatartás a tanulóval)
- morális szabályozás és megerősítés a nevelésben (a megerősítés, jutalmazó környezet, helyes viselkedésre motiválás, a kontroll megerősítése és belsővé válása)
- követelés, kontroll, tekintély (viselkedésirányító normarendszer kialakítása, megértő-találékony- határozott nevelői magatartás, a gyermek „nevelt” státusz igénye, gyermeki igény a fejlődésre)
- akarat és jellem (gyermek-felnőtt együttműködési szint, szocializációs szint, akarat-vágyak- szükségletek- érzelmek együtthatása, megszerettetni azt a célt, amit a gyermekkel el akarunk érni)
- figyelem és motiváció normakövetés, önkontroll (a gyermek maga akarja a jót, a gyermek tudja, hogy mire motivált)

- rend, szokás, szabály (emberi szükséglet, biztonságérzet, következetesség, változni-változtatni akarás, határozottság – szeretet ereje, fegyelemre nevelés – gyermekszeretet)
- fegyelemre nevelés (a kritikus pszichikus periódus időszak megtalálása a tanulóban, a fejlesztésre alkalmas attitűdök észlelése, felelősségvállalás – belső önkontrollra készítés, fegyelem gyakoroltatása, pozitív érzelmekkel kötődés az iskolához)

Mindezen lehetőségek eredményre akkor vezetnek, ha maga a pedagógus is fegyelmezett személyiség.

Fegyelmezettsége abban is megnyilvánul, hogy nem próbálja meg saját elveit a másokra erőszakolni, saját feladatait, problémáit áthárítani.

I. 7. 4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az iskola gyermekvédelmi „eszköze” a fegyelemre, fegyelmezett személyiségre nevelés. Ennek a napi munkában a következő lehetőségek formájában jelenik meg:

- kiépíteni a tanulóknál az önmagukkal való helyes viszonyt
- tervszerűvé, tudatosá kell, hogy váljék a tanulóknál az önuralom
- annak elfogadtatása a tanulókkal, hogy fegyelem nélkül nincs termelőmunka, alkotó tevékenység nélkül nem jön létre közösség és társadalom sem
- az antiszociális magatartás csíráiban történő kezelése, illetve türelemmel való kezelése (a közösség nevelőerejének hatásával is)
- célszerű motivációval a munkavégzésre készíttetés kialakítása a tanulóban
- a pedagógus teljes személyisége, aki képes az érdeklődés fenntartására, a változó figyelem kezelésére, aki változatos tevékenységi formákkal dolgoztat
- a tanuló fejlődésének önmagához viszonyítása, normakövető magatartás a pedagógus részéről is
- az iskola pozitív környezeti hatások megerősítésével, a negatívak lebontásával, kulturális környezet biztosításával motiválja a fegyelem kialakulását

A nevelőtestület azonosul a következő, a napi munkában megvalósuló gondolattal:

Nevelni csak azt lehet, akit ismerünk, és jól csak az nevelhet, aki a gyermekben nemcsak tanulót lát, hanem meglátja a maga kisebb-nagyobb problémáival küszködő, sokszor egymásnak ellentmondó tulajdonságokkal rendelkező, esetleg kedvezőtlen családban élő, alakuló embert is.

I. 7. 5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű, de különösen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képességeinek kibontakoztatásában.

A károsan ható tényezők, melyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához a családi mikrokörnyezet:

- a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok,
- a túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem,
- a kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, a művelődés lebecsülése),
- családi hagyományok (hagyományokon alapuló kapcsolatok a családon belül és kívül, vallási, erkölcsi, szociális hagyományok, nevelési hagyományok).

Családi házon kívüli környezet:

- az utca, lakóközvet negatív hatásai,
- helytelen viszony, a kapcsolat kifogásolható magatartású, erkölcsű gyerekcsoportokkal, felnőttekkel, iskolai környezetben.

Mivel a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma évről érve növekszik, IPR cselekvési és ütemtervet készítünk, amelyben részletesen felsoroljuk a hátrány enyhítését szolgáló tevékenységformákat, a tevékenység ütemezését a tanéven belül, és kijelöljük a felelős programvezetőt is. Az IPR programban munkacsoportokat működtetünk. Az iskolánkban fokozatosan nő a munkanélküli szülők, illetve az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma.

A nevelőtestület különböző programokkal igyekszik segíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, folyamatos fejlődését az IPR programok segítségével.

A helyzetfelmérés után határozzuk meg a tevékenység célját, éves ütemtervét, a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A program célja, segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe ismeretelsajátítását egyéni ütemű fejlődését, akik hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek.

Feladat:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása,
- a tevékenységi formák megtervezése a következő tanévre,
- a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek ütemtervének elkészítése,
- tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint,
- eredmények számbavétele,
- fejlesztési tevékenységek megtervezése a következő tanévre.

A szociális hátrányok kompenzálását támogató programokban, pályázatokon való részvétel:

- TMO (Tanítsunk Magyarorszáért)
- 300 falu program
- Útravaló
- IPR

I.7.5.1. Integrációs Pedagógiai Rendszer program

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer egy pedagógiai keretrendszer, amelynek célja a **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélykülönbségeinek kiegyenlítése** az iskolákban.

A program a **képesség-kibontakoztatására, integrációs felkészítésre** pályázat útján nyújt támogatást. A pályázat kötelező elemeként az intézmények külső partnereinek beonásával

programokat, tanórán kívüli szabadidős tevékenységet valósítanak meg, ezzel is erősítve az együttműködést helyi civil szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal.

A hátrányos helyzetű gyermekek az intézménynek nyújtott anyagi segítség révén befogadóbb iskolai környezethez és az iskolai sikerességükhöz szükséges fejlesztésekhez juthatnak hozzá, a fejlesztéseket megvalósító pedagógusok a program keretében anyagi elismerésben részesülnek.

Az IPR alkalmazásának feltételei

Az iskolai integrációs program alkalmazásához elengedhetetlen néhány olyan szervezési, intézményi feltétel, amely biztosítja azokat a kereteket, amelyekben belül az integráció működni tud. Az iskola élete több ponton is átalakul, ha integrációs nevelésbe kezd. Újra kell gondolni tevékenységét, helyzetét, így az alábbi elemek végrehajtása kötelező.

Integrációs stratégia kialakítása

- Helyzetelemzés az integráció szempontjai alapján (az intézményi önértékelés táblái a helyzetelemzés elkészítéséhez segítséget nyújtanak).
- A célrendszer felállítása, valamint az elvárható eredmények intézményi megfogalmazása a helyi sajátosságok figyelembe vételével.

Az iskolába való bekerülés előkészítése

- Az óvodából az iskolába való átmenet segítése, szakmai együttműködés kialakítása az óvodával.
- Heterogén osztályok kialakítása a jogszabályoknak megfelelően.

Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

- Szülői házzal
- Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
- Szakmai és szakszolgálatokkal
- Középfokú oktatási intézményekkel
- Kisebb önkormányzattal
- Civil szervezetekkel

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító programot azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Az integráció – a heterogén összetételű iskolák és tanulócsoportok kialakítása – leginkább a differenciálásra alkalmas szervezési módok, kooperatív technikák alkalmazását jelenti. Így az egyes rendszer elemeket is ez a szempont befolyásolja alapvetően.

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok
- az önálló tanulási képességet kialakító programok
- a tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységre épülő foglalkozások

- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- mentálhigiénés programok
- előítélek kezelését szolgáló programok

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- patrónusi, mentori vagy tutori rendszer működtetése
- együttműködés civil (pl. tanodai) programmal
- művészeti körök

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés
- projekt módszer
- drámapedagógia

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- értékelő esetmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú rendszer eszközei

- a szöveges értékelés – árnyalt értékelés, egyéni fejlődési napló

Multikulturális tartalmak

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban
- multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva

A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- pályaorientáció
- továbbtanulásra felkészítő program

Elvárható eredmények

Az iskolai integrációs program alkalmazása esetén a következő eredményekről kell számot adni, amelyek az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma.
- Csökken az iskolai hiányzások óraszám.
- Csökken a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében a magántanulók száma.
- Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Az adott intézményben az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

I. 7. 6. SNI tanulók integrált nevelése, oktatása

Az integrált nevelés-oktatás feltételeit az alábbi fő csoportokban foglalhatjuk össze:

- A pedagógus legyen kapcsolatban a gyógypedagógussal, aki a sajátos nevelési igényű tanuló speciális igényeit, fejlesztését szolgáló tanítás-tanulási módszereket, a szükséges technikai, szemléltető eszközöket, segítő eljárásokat jól ismeri.
- A pedagógus és asszisztense akkor jár el megfelelően, ha a sajátos nevelési igényű gyermek érdekében gyógypedagógiai tudást szerez.
- Alapismeretekkel kell rendelkeznie a tanulást akadályozó körülményekről a részképeség-zavarokról és a fogyatékosági típusokról.
- A csoporttársak, osztálytársak befogadó viselkedése is befolyásolja a tanulásban gátolt gyermek eredményeit. Alacsony létszámú osztályban kedvező feltételek adódnak nevelőnek, gyermeknek egyaránt az intenzív fejlesztéshez.
- Sokat segít a szülők bevonása a fejlesztő tevékenységbe, a felzárkóztatás pillanatnyi állapotába, a tanuló haladásába.
- Az *integráció* mellett szól, hogy a pozitív magatartásminták közvetítésének lehetőségei gazdagok ilyen közösségekben. Nem kell elszakadni a családtól, a megszokott környezettől, nem a képességek hiánya kerül középpontba, inkább a szolidaritás és a szociabilitás képességek együttese – épek és fogyatékosok részéről egyaránt.

A testi, mozgásszervi, értelmi, beszéd és más fogyatékossgal élők a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsághoz (TKVSBZ), míg a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek szülei a Pedagógiai Szakszolgálathoz fordulhatnak segítségért. A pedagógusok és segítők pedig az eredményes integrálás érdekében a régiék mellé új kompetenciákkal barátkoznak.

I. 7. 7. Gyógypedagógiai fejlesztési területek és feladatok az egyes pedagógiai szakaszokban

Első pedagógiai szakasz

Az első pedagógiai szakaszban (1-4. évfolyam) a rehabilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képzés folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

Gondolkodási képesség fejlesztése

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása;

összehasonlítás: tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása (szín, alak-forma, nagyság, mozgás, mennyiség) a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek többszempontú összehasonlítása stb.;

differentiálás: tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és a mennyiség alapján, rendezés, pl. nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint.

A gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az *emlékezet* személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, cselekedetekre, cselekvésre, történésre visszaemlékezés, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése.

Figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvések elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása egymás után, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása; nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb.

Mozgás-kivitelezés – tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér – és időbeli tájékozódási képesség alakítása

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése – fent-lent, elöl – hátul - középen stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása – relációs szókincs fejlesztése.

Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni – időpont (mikor?); időköz (megtől meddig?), az idő ritmusa, a természet ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

A beszédindíték, a beszédkedv fokozása, ösztönzés a kommunikációra. A beszéd technikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint: a tagolt beszéd, a helyes légzés, a toldalékok pontos, tiszta ejtése, a szünettartás.

A fonematikus hallás fejlesztése a beszédhelyezethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakorlásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezések, a fogalmak beépítése a tanuló aktív szókincsébe.

Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen, betű-felismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok stb.).

Írásmozgás fejlesztése: a ceruzafogás, görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a fonetikus írás hibái, a hangok, betűk közötti asszociáció megerősítése stb.

Szociális képességek fejlesztése

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása. A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák megváltoztatása.

A második pedagógiai szakasz

A második pedagógiai szakaszban (5-8. évfolyam) az első pedagógiai szakaszban felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságai, a tanulók fejlettségét, az elvárható tudást.

A felsoroltakon túl a rehabilitáció, a rehabilitáció kiemelt területe és feladata: a gondolkodási képességek, a tanulási képességek, kommunikációs képességek fejlesztése.

Gondolkodási képességek fejlesztése

Feladata: az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek közötti kapcsolat kialakítása, a lényeges – megegyező és eltérő – jegyek kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbségek megfogalmazása, differenciálása, a relációkban való gondolkodás.

A verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken, feladat – és műveletrendszerekben (az általános, a különös, a fölé-, mellérendeltség, egyidejűség, a szempontváltás, a megfelelő gyűjtőfogalomba való besorolás stb.).

Tanulási képességek fejlesztése

Feladat: a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a tanulás idején – zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés stb.

Kommunikációs készségek fejlesztése

Feladat: az összefüggő beszéd megerősítése, javítása sokféle kommunikációs helyzetben, valóságos nyelvi készségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban, a nyelvi megnyilatkozások tartalmi – formai alakítása, gyakorlati információközlések szóban, írásban, szövegértelmezés az olvasottak alapján, szövegalkotás szóban, írásban grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, okfeltárás (hiányos szabályismeret, a gyakorlás, az automatizálás hiánya, beszédhiba következménye), az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer stb.

I.7.8. Tartós betegségben szenvedő, tartós gyógykezelésben részesülő tanuló

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) 89. § szerinti általános járóbeteg szakellátásban, vagy az Eütv. 91.§ szerinti általános fekvőbeteg szakellátásban részvevő szakorvos által kiadott vélemény, mely szerint a tanuló tartós gyógykezelésben részesül és emiatt a mindennapos iskolába járási kötelezettségét nem tudja teljesíteni, egyéni munkarend keretében folytatja tanulmányait.

A pedagógiai tevékenység helyi rendje:

A kórházi lét szakaszában:

1. Kapcsolatfelvétel a családdal az igények, lehetőségek egyeztetése céljából.
2. Az osztálytársak és a tantestület informálása.
3. Iskolai esetgazda kijelölése, az „Oktatási rehabilitációs napló” megnyitása, pedagógiai vélemény megírása, kapcsolatfelvétel kórházban dolgozó pedagógussal.
4. Az „Oktatási terv” elkészítése.
5. A közösségben tartás megszervezése.

Az aktív kezelés ideje alatt, az adaptációs otthonlét és az aktív kezelések lezárását követő otthon tartózkodás időszaka során:

1. Egyéni munkarendnél órai online jelenlét és az Nkt. szerint heti 10 óra biztosítása.
2. Oktatási terv felülvizsgálata.
3. Kapcsolatfelvétel az ellátó szolgálatokkal.

Visszatérés az iskolába, utógondozás:

1. A reintegráció és inklúzió előkészítése.
2. A fokozatos visszatérés kidolgozása, a tantestület bevonása.
3. Az „Oktatási rehabilitációs napló” lezárása, záródokumentumok elkészítése.

I. 8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jogai (gyakorlásának rendje)

Iskolánk a község életében jelentős szerepet játszik. Szeretnénk, ha az iskolákban folyó élet a társadalmi integrációt segítően formálná, alakítaná környezetünket.

Tanulói részvétel az együttműködésben:

Intézményünkben heterogén összetételű diákönkormányzat működik, mely önkéntességen alapul, vezetőségét demokratikusan választják, felelősi rendszert működtet.

Területei:

tanulmányi munka, kulturális munka, sporttevékenység, egészségügyi és környezetvédelmi munka, ügyeleti és fegyelmi munka.

A felelősök feladata, jogköre:

A tanulók igényeinek összegyűjtése, egyeztetése az iskola intézményvezetőjével. Részt vesznek a szervezésben, értékelik a megvalósítást, közreműködnek a részvételi demokrácia fejlesztésében.

Információcsere fórumai az iskolában:

programegyeztetés (tanév elején, esetenként), iskolagyűlés (évente), osztályfőnöki órák

Diákpanaszok kezelése:

lehetőség van a tanulók őszinte megnyilvánulására, a sérelmek kivizsgálására, orvoslására (diákszervezet vezetőségének patronálója, osztályfőnök, intézményvezető)

A fegyelmi vétség kezelésének fóruma a fegyelmi tárgyalás, melyen a bizottságban a felnőtt tagok mellett a tanulók képviselői is részt vesznek.

Véleménynyilvánítás lehetősége:

- *pedagógiai munkára:* A tanulók a tanév első tanítási óráján tehetik meg a tantárgy tanulásával, tanításával kapcsolatos igényeiket, elvárásaikat, javaslataikat. Az iskola egyes alapdokumentumainak elfogadása előtt véleményt nyilvánítanak.

- *diákvezetőkre:* A választott vezetők munkáját havonta értékeli az osztály. A diákönkormányzati vezetőket évente választják a tanulók, munkájukról véleményt nyilvánítanak. (Félévente iskolagyűlésen.)

- *tanulókra:* A tanulótársak véleményt mondanak a havonkénti magatartás és szorgalom értékelésekor.

I. 9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartás formái

A körzet gyermekeinek nevelésében a család és az iskola feladatmegosztáson alapuló stratégiáját tervezzük.

Az iskolánk segítséget nyújt abban, hogy másfajta szocializációs mintákat nyújtva újabb felnőtt modelleket jelenítsen meg és osztozzon a szülő felelősségében.

Az együttműködés alapcélja, hogy az iskola segítségével munkaképes, a társadalomba beilleszkedni képes felnőtté váljanak, válhassanak iskolánk gyermekei.

I. 9. 1. Szülői részvétel az együttműködésben

Az óvodával való kapcsolattartás során meglátogatjuk a leendő elsős tanulókat, később meghívjuk őket az iskolába.

A szülők fogadása az iskolában, tájékoztató az iskolai életéről, képzési formákról.

Szülői igények:

- megismerkedési formák: beíratást megelőző egyéni konzultációk
- Szülői Munkaközösség (szükség szerint)
- Szülői értekezlet (tanévenként 2-3 alkalommal)
- Bekapcsolódás iskolai életbe: speciális programok szervezése: szakemberek bevonása a tanítási órákra (eü. dolgozó, szülői kiselőadás), művészeti nevelés (tánc, kézműves) kiránduláson gyermekkíséret, részvétel a rendezvények lebonyolításában, felügyelet a önkéntes munkánál, közös és egymástól tanulás.
- Elektronikus kapcsolattartás: az intézmény e-mail címén és az e-Krétán keresztül, valamint telefonon.
- A különös közzétételi lista az intézmény honlapján elérhető/ a honlap fejlesztés alatt/.

I. 9. 2. A tanulói, szülői együttműködés fejlesztési lehetőségei

- tanulói öntevékenység kiszélesítése (iskolarádió, diákújságírás, rendezvényszervezés, közérzet mérésbe való bevonás, iskolai klímajavító projektekbe való aktivizálás, jog-kötelesség összhang gyakorlata)
- szülői kapcsolatépítés (véleménykérés, szülői értekezletek szervezése, értékelési fórumok, gyakoribb családlátogatás, iskolai programokba való bevonás, szülői fórum program, információáramlás korszerűsítése cselekvési lehetőségek keresése)
- képviseleti demokrácia gyakorlatorientált kiépítése

Bízunk benne, hogy a nyitott, a vélemények meghallgatására kész, demokratikus hangvételű, az előző közösségi élményekre épülő, pedagógus-szülő beszélgetések nyitják meg a szülők véleménynyilvánításához és aktivitásához az utat.

I.9.3. Az intézményen kívüli kapcsolattartás formái

a) Köznevelési intézményünk az intézmény működése, a gyermekek szociális-, gyermekvédelmi és nevelési ellátása, valamint a tanulók iskola- és pályaválasztása érdekében rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, az intézményvezető vagy megbízottak útján.

- Formái:
- esetmegbeszélések
 - esetjelzések
 - konferenciák több fél bevonásával
 - szabadidős tevékenységek, rendezvények
 - ünnepségek
 - kötelező vizsgálatok

- b) Rendszeres munkakapcsolatot tart intézményünk:
- Tatárszentgyörgyi Község Önkormányzatával
 - a szülői közösséggel
 - iskolaorvossal, védőnővel
 - a gyermekjóléti szolgálattal
 - az egyházakkal
 - a szakmai szolgáltatókkal
 - a Közalapítvány a tatárszentgyörgyi gyermekekért közalapítvánnyal
 - Tatárszentgyörgyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal
 - a Tatárszentgyörgy Sportegyesülettel
 - a Magyar Honvédséggel
 - a helyi bölcsődével és óvodával
 - a helyi művelődési házzal és könyvtárral

I. 10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

I. 10. 1. A vizsgaszabályzat célja

Az iskolában tanulók tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos rend és követelményrendszer kialakítása.

I. 10. 2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény intézményvezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.
- Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

I. 10. 3. A vizsgaszabályzat értékelés rendje

A tanulók vizsgán nyújtott teljesítményének értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a vizsgabizottság tagjai:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 29 %	elégtelen (1)
30 – 49 %	elégséges (2)
50 – 69 %	közepes (3)
70 – 84 %	jó (4)
85 – 100 %	jeles (5)

I. 10. 4. A vizsgatárgyak részei és követelményei, a vizsgák rendje

Vizsgatárgy	Évfolyam	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	2-8	X	X	
Magyar irodalom	2-8	X	X	
Matematika	2-8	X	X	
Történelem	5-8	X	X	
Idegen nyelv	4-8	X	X	
Informatika	6-8		X	X
Biológia és egészségtan	7-8	X	X	
Fizika	7-8	X	X	
Természetismeret	5-6	X	X	
Környezetismeret	2-4	X	X	
Földünk és környezetünk	7-8	X	X	
Kémia	7-8	X	X	
Ének-zene	2-8		X	X
Testnevelés és sport	2-8			X

Rajz és vizuális kultúra	2-8	X	X	
Tánc és dráma	5		X	X
Technika és életvitel	2-7	X		X
Hit- és erkölcstan	2-8		x	

A táblázatban felsorolt tantárgyak követelményei az adott évfolyam tantervi anyagából összeállított feladatsor írásbeli / szóbeli / gyakorlati eredményei alapján történik.

Az egyes tantárgyakhoz tartozó vizsgakövetelményekről, a tanulók legkésőbb két héttel a vizsga előtt, írásbeli tájékoztatást kapnak.

I. 11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének szabályai

1. Iskolánk a kijelölt beiskolázási körzetből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az iskola a felvételi kötelezettségének teljesítése után, további kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat.

2. Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

3. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- A gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító
- A lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

I.12. További felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának szempontjai, elvei, prioritásai

1. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője dönt.

2. Ha a körzeten kívüli tanuló a második-nyolcadik évfolyamra jelentkezik, és az adott évfolyamon tanév végi osztályzatainak vagy félévi osztályzatainak átlaga 3,0 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az intézményvezető a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az intézményvezető-helyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

3. Szükség esetén a tanuló iskolaváltáskor átvehető különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel.

4. Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai, elvei: az Alapító okiratban és a Pedagógiai Programban megadott tematika, szülői kérés. Túljelentkezés esetén az intézményvezető dönt a szülővel való egyeztetés után. Végleges döntés a fenntaróval való egyeztetés alapján.

I.13. Általános iskola felnőtt tagozata

Az általános iskolai képzésben vállalt feladattal elsősorban annak a települési és országos igénynek kívánunk eleget tenni, amely a községekben, az országban, a határon túlról érkező, a Magyarországon élő, általános iskolai végzettséggel nem rendelkező lakosság intézményünkben történő képzésével a jobb álláskereső lehetőséget támogatja. Eredményes képzéssel megnyílik előttük is az út a szakma elsajátítása felé.

A tananyag beosztásának tervezésekor figyelembe kell venni, fel kell mérni az előzetes ismereteket. A képzés előtt a szintfelmérést tartunk, az eredményt az érintettekkel közösen értékeljük. A képzés sajátos követelményeit a jelentkezőkkel közösen értelmezzük. A tantárgyai követelményeket minden résztvevő számára elérhetővé tesszük. Konzultációs lehetőséget tantárgyanként biztosítunk, korrepetálásra a tanítási órák után lehetőséget adunk.

A tanulók képzését úgy bonyolítjuk le, hogy az 5-6. évfolyamot, valamint a 7-8. évfolyamot 1-1 év alatt végzik el tanulóink. Az egy tanév alatt elvégzett két tanév tantárgyi követelményéből, amennyiben az 5-6., illetve a 7-8. évfolyamot egy év alatt végzi el a tanuló, félévkor és tanév végén osztályozó vizsga keretében köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga tényét az intézmény bejelenti a Pest Megyei Kormányhivatalnak, és kéri vizsgabiztos kijelölését az osztályozóvizsga törvényes lebonyolítása érdekében. A tanulmányi idő megrövidítésével abban az esetben élhet a tanuló, ha félévkor és tanév végén osztályozó vizsgát tesz az adott évfolyam összes tantárgyából. Ha félévkor sikeres az osztályozóvizsga, akkor magasabb évfolyamba lép, ha nem, akkor az alacsonyabb évfolyamon folytatja a tanulmányait. és elveszti a megrövidített tanulmányi időre vonatkozó engedélyét.

Az osztályozó vizsgákra évente két alkalommal van lehetőség, aktuális tanév január és június hónapjában. Ettől eltérni a Pest Megyei Kormányhivatallal történt egyeztetés után lehetséges.

A felnőttoktatásban résztvevő kollegák módszertani képzését első lépésben belső továbbképzéssel oldjuk meg.

A felnőttek általános iskolája 5-8. évfolyamának feladata az alapműveltségre épülő közműveltségi tartalmak közvetítése. Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek átfogják az általános alapműveltség általános iskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (megszakított) iskolai tanulmányait, elért eredményeit, rendezve és kiegészítve ezeket. Ebből kiindulva megteremti a szakképzésben, vagy az érettségi adó középiskolában történő továbbtanulás lehetőségét.

A tananyag tantárgyi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik

- ✓ a kommunikációs és a tanulási képességeket, az egész életen át tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében.
- ✓ Alkalmat adnak életvitelük, társadalmi létformáik, a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére.
- ✓ Lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására, törekednek a tanulási motiváció létrehozására, illetve megerősítésére, fenntartására.

- ✓ Továbbá pozitív irányba fordítja a korábbi (nagy valószínűséggel rossz eredményű) tanulmányaik során iskola kudarcokat szenvedett, hátrányos helyzetű fiatalok tanuláshoz való viszonyát, illetve a tanulás eredményességén keresztül kialakítja az egész életen át tartó tanulás attitűdjét.
- ✓ Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettantervek hangsúlyt helyeznek arra, hogy a tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejesztője. Ily módon törekszenek a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására. Hangsúly került a reprodukív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába. Mindezek a felnőttek általános iskolája 5-8. évfolyamának kiemelt feladataihoz kapcsolódnak.

A kerettanterv a tananyagot az esti és levelező munkarendben történő tanításra tervezve tartalmazza. Ettől azonban, amennyiben a feltételek adottak, el lehet térni oly módon, ahogy azt a köznevelési törvény 60. § (5-9) bekezdései lehetővé teszik.

A programban az egyes tantárgyak tanítása során a Nemzeti alaptanterv (Nat) tartalmait kell szem előtt tartani.

a/ A kommunikációs kompetenciák kialakításának és fejlesztésének az a célja, hogy az egyes tantárgyak tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon (és az iskolán kívüli kapcsolatokban) a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre, az emberi kapcsolatok kommunikáción keresztül történő alakítására. A fejlesztés során figyelembe kell venni

- ✓ egyrészt a tanulók előzetes ismereteit,
- ✓ másrészt azokat a követelményeket, amelyeket az 1-4. évfolyam tantárgyi rendszere meghatároz

b/ A digitális kompetenciák fejlesztésével olyan értékrendet közvetítünk, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe. A tanulók számára az 1-4. évfolyamon már elindult ennek a területnek a fejlesztése, ezért a tervezés során

- ✓ egyrészt figyelembe kell venni a korábban már tanított tartalmi elemek és ezekre építve kell a programot szervezni,
- ✓ másrészt azok számára, akik korábban különböző okok miatt ilyen képzésben nem részesültek, célszerű a korábbi ismeretanyagot beépítve kidolgozni a programot.

c/ A matematikai, gondolkodási kompetenciák kialakításának és fejlesztésének az a célja, hogy az iskolai és az iskolán kívüli világban a (felnőtt)tanulók a tanult ismeretek szintetizálásával és gyakorlati alkalmazásával képesek legyenek megoldani minden olyan feladatot, amely hozzájárulhat a sikeres életpálya megvalósításához. Emellett a célok

eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét és érdeklődését s végül segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását. A fejlesztés során figyelembe kell venni

- ✓ egyrészt a tanulók előzetes ismereteit,
- ✓ másrészt azokat a követelményeket, amelyeket az 1-4. évfolyam tantárgyi rendszere meghatároz

d/ A személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztésének a legfontosabb célja az, hogy a tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerezzen tapasztalatot a csoporttagokkal (családtagokkal, barátokkal, munkatársakkal) tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

e/ A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

A cél, hogy a (felnőtt) tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödjön a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkájára vonatkozó igényességhez, saját (és családja) életvitelének aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása.

A tantárgyi rendszer

A program tantárgyi szerkezete a Nat szabályozásnak megfelel. Kivételt képez a testnevelés tantárgy, amelyen a felnőtt tanulónak nem kell részt vennie, és az iskolának nem kell ezt a tantárgyat biztosítania a köznevelési törvény 60. § (9) (c) pontja alapján.

Az 1-4. évfolyamon már elkezdett etika, technika és tervezés, idegen nyelv, digitális kultúra, művészetek, osztályközösség építés tantárgyak továbbra is helyet kaptak a tantárgyak sorában, tartalmukat a felnőttek élethelyzetéhez/életkorához igazítottuk.

Új elemként jelenik meg a hon és népismeret, valamint a dráma és színház tantárgyak, amelyeknek a tartalmi elemi szintén figyelembe veszik a tanulók életkorát/élethelyzetét.

A korábban tanult környezetismeret tantárgyra épül a komplex természettudomány, amelyet a tanulók 7-8. évfolyamon már – részben a középfokú (szakmai) tanulmányokra gondolva – négy diszciplínaterületre (kémia/fizika/biológia/földrajz) bontva tanulnak tovább.

II. Az intézmény helyi tanterve

A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat.

II. 1. A választott kerettanterv megnevezése a 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet szerint (kifutó)

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

II. 2. A választott kerettanterv feletti óraszám – NAT 2012. szerint (kifutó)

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1
Idegen nyelvek				2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óratervezés a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4+1	3+2	3+2	3+2
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A szabadon tervezett órakeretet minden évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, matematika valamint negyedik évfolyamon az idegen nyelv tantárgy óraszámának emelésére fordítottuk. A megemelt óraszámot az egyes tantárgyak ismeretanyagának elmélyítésére, gyakorlására kívánjuk felhasználni.

A 2020/21-es tanévben bevezetésre kerülő kerettanterv óraszámait a NAT 2020 szerint felmenő rendszerben

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4+1	3+1	3+1
Matematika								
matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1

hon- és népismeret						+1		
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							1,5	1,5
fizika							1,5	1,5
biológia							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Művészetek								
énekezen	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház					+1			
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Integrált SNI tanulók (enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók) kerettantervének óraszámai 1-4. évfolyamon megegyezik az általános iskola óratervével.

Kötelező tantárgyak és óraszámok 5-8. évfolyam

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	5	5	5	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	5	5	4	4
Etika	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Természettudomány	2	3	6	6
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Énekezen	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Heti órakeret	28	28	30	30

Felnőttoktatási óraterv

Az alábbiakban határozzuk meg az általános iskolai felnőttoktatás óratervét.

A táblázatba foglalt óraszámok esti tagozaton **heti** óraszámot jelentenek. Esti tagozaton egy tanévben **32 hetet** tervezünk (első négy hónap: szeptember-december, január: félévi vizsga: második négy hónap: február-május, június: év végi vizsga).

Tervezési időkeret az iskolarendszerű felnőttoktatás alapfokú nevelés-oktatás szakasz

5-8. évfolyam számára

(Minden évfolyam és tantárgy esetében 36 hétre)

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok
	5.	6.	7.	8.
Munkarendek	Esti	Esti	Esti	Esti
Magyar nyelv és irodalom	3	3	2	2
Matematika	3	3	2	2
Történelem	1	1	1,5	2
Állampolgári ismeretek				0,5
Etika/ Hit és erkölcsstan	1	1	1	0,5
Technika és tervezés	0,5	0,5	0,5	
Természettudomány	1	1		
Kémia			1	0,5
Fizika			0,5	1
Földrajz			1	0,5
Biológia			0,5	1
Idegen nyelv	2	2	2	2
Művészetek	0,5	0,5	0,5	0,5
Digitális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret			1	
Dráma és színház				1
Osztályközösség-építés	1	1	0,5	0,5
Esti Összes óraszám	14	14	15	15

II. 3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Cél: a szakmai szabályozás szintjén megfogalmazott tartalmakat követő eszközkészlet álljon rendelkezésre.

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az emberi erőforrások minisztere hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nevelő-oktató munka során a tartós tankönyvek is felhasználásra kerülnek.
2. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
 - A taneszközök használata életkornak megfelelő, a tantárgy elsajátítását indokolttá teszi.
 - A konkrét eszközkészlet gazdagítása kreatív pedagógiai műhelymunkával.
6. Az iskola a normatív támogatásból térítésmentesen biztosítja a tankönyveket minden tanuló számára.

II. 4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

II.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.

- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

II.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókinccs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerezés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanúlással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

II.4. 3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetenciák
- természettudományos és technikai kompetenciák
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
- a hatékony, önálló tanulás

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsstan tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

II.4. 4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

II. 5. A választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai

II.5.1. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. A mindennapos testnevelés minden évfolyamon heti 4 hagyományos keretek között megszervezett testnevelés, és 1 néptánc óra keretében valósul meg, amennyiben az adott tanév pedagógus létszáma lehetővé teszi.

Az iskola megszervezi a mindennapos testnevelést heti 5 testnevelés óra keretében, amelyből **heti három óra** a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással valósul meg órarendbe beépítve.

Heti két óra

- iskolai tömegsport foglalkozás keretében
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezet által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki
- úszásoktatás
- foci szakkör
- amennyiben az adott tanévben a személyi feltétel nem áll rendelkezésre az iskolai sportkör nem működik

II.5.2. Választható tantárgyak

A szülők a pedagógiai program keretei között választhatnak a választható tantárgyak és foglalkozások közül. Az igazgató minden év április 15-ig a tantárgyfelosztás előkészítésének első lépéseként elkészíti a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók tantárgyat választhatnak. A tájékoztató tartalmazza, hogy előreláthatóan a tantárgyat/tantárgyakat melyik pedagógus fogja oktatni.

II. 6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- Az iskola minden gyermek számára megfelelő pedagógiai feltételeket teremt képességei kibontakoztatásához.
- Szegregációmentes oktatásszervezési keretek között folyik a nevelő, oktató munka, ami garancia arra, hogy az iskola minden szolgáltatása minden tanuló számára elérhető.
- Az iskolában és a településen tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet.

- A tanulók fejlődésének nyomon követésére épülő pedagógiai fejlesztés folyik és a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésében elért eredmények mérése alapján történik, az iskolai munka hatékonyságának megítélése.
- A pedagógusok ismerik és alkalmazzák az egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott módszereket, eszközöket, és tudatosan fejlesztik a gyermekek társas kapcsolatait, egymást segítő közösségeit.
- Tudatosan fejlesztik a család és az iskola közötti kommunikációt, a családot mint partnert vonják be a gyermekkel kapcsolatos iskolai döntési folyamatokba, így szülők partnerré lesznek a nevelési folyamatban.
- Az oktatás ügyében érintett intézmények, szervezetek együttműködnek a gyermekek fejlődésének segítése érdekében, az iskola kezdeményező szerepet játszik az együttműködés szervezésében.
- A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják. A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és támogatásával végezhető.
- a fejlesztés formái a szakvéleményben/SNI, BTMN/ rögzített óraszámok szerint:
 - egyéni fejlesztés /1 fő/
 - kiscsoportos fejlesztés BTMN-es tanulók esetében a fejlesztés 1-3fővel történik
- TMO programban való részvétel lehetősége.

A következő szempontokat lehet figyelembe venni:

- évfolyamvesztés nélküli továbbhaladást
- érettségig adó középiskolában való továbbtanulást
- hiányzás
- az országos kompetenciamérésben elért eredmény

Az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése az iskola integrációs stratégiájának része. Az integráció szempontjából fontos tudások nem feltétlenül szaktárgyi jellegűek, hanem elsősorban módszertaniak.

Ilyenek pl. a következők:

- a tanulókkal, szülőkkel való kommunikáció képessége (professzionális kommunikáció)
- csoportvezetés és csoportalkotás képessége
- a szakmai alázat és elkötelezettség az integráció mellett
- a szociális érzékenység
- a konfliktuskezelés képessége
- a döntésképeség
- előítélet-mentesség
- a tanulók pozitív önértékelésének és motivációjának erősítésre való képesség

II. 7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, rendje és formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulás-tanítási folyamatnak elengedhetetlen eleme a visszacsatolás, vagyis a tanulók teljesítményének rendszeres ellenőrzése, értékelése melynek szervezettsége, minősége visszahat az eredményességre.

Az ellenőrzésnek, a tanulók tudásszint mérésének kettős célja van. Egyrészt rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra, másrészt tájékoztat a készségek fejlettségének, a tananyag elsajátításának szintjéről, minőségéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról. Éppen ezért kiemelt figyelmet szánunk iskolánkban e terület érvényesülésének. Az ellenőrzés, elemzés, értékelés elsősorban a nevelőtestület joga, feladata, kötelessége.

A tanév során a tanuló előrehaladását az egyes tantárgyakból a tantárgyat tanító tanár folyamatosan ellenőrzi. A tanítási órákon figyelemmel kísérjük a tanulók munkáját, rendszeresen értékeljük szóban a teljesítményüket és a munkafegyelmüket. A gyakorlóórákon lehetőség van a hibák észrevételére, kijavítására, mielőtt sor kerülne a számonkérésre, osztályozásra. Az osztályozás során törekszünk arra, hogy az ellenőrzés, számonkérés egy tantárgyon belül is változatos legyen. Az ellenőrzésnek szóbeli, írásbeli és gyakorlati formáját alkalmazzuk. Ezek arányát nehéz általánosságban meghatározni, mivel tantárgyfüggők. Előnyben részesítjük a szóbeli feleleteket, mivel fontosnak tartjuk tanulóink beszédkulturájának fejlesztését, kommunikációjuk tökéletesítését. A különböző tantárgyak sajátosságai miatt a számonkérési módok tantárgyanként is eltérőek.

Az értékelési renddel szembeni követelmények:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- objektív,
- legyen diagnosztikus, szummatív és formatív,
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő,
- biztosítsa a személyre szabott értékelés jogát is,
- jelezze a sikert és a kudarcot is,
- részesítse előnyben a szorgalmat, a tehetséget, kreativitást,
- jelezze a tanuló helyzetét önmaga, a szülő és a környezet számára.

A számonkérés általános formái:

Szóbeli felelet: Értékelésében az játszik szerepet, hogy a tanuló mennyire önállóan, mennyire helyesen fejt ki a témát. Érdemjeggyel fejezzük ki értékelésünket.

Írásbeli felelet (röpdolgozat): Egy-két leckét számonkérő írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát. Értékeléskor érdemjegyet adunk, mely egy szóbeli felelet súlyával azonos.

Dolgozat: a tananyag kisebb egységeit összefoglaló írásbeli ellenőrzés, melyből a szaktanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tervek másként nem rendelkeznek. A dolgozatot előre bejelentjük, de elegendő csak az írást megelőző órán, mert nem témakört ölel fel.

Témazáró dolgozat (számonkérés): egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összegző írásbeli vagy gyakorlati ellenőrzés. Megírását lehetőség szerint összefoglaló óra előzi meg. Időtartama lehet egy vagy több tanítási óra. A tanulónak egy héttel vagy 3 tanórával előbb kell bejelenteni a témazáró dolgozat időpontját. A tanuló érdekében egy tanítási napon maximum két témazáró dolgozat íratható. A témazárók jegyeit piros színnel írjuk a naplóba. A témazárók mennyisége minden esetben függ a tantárgy heti óraszámától. Beszámítása kétszeres súllyal számít a félévi és év végi osztályzatot illetően. (A feladatlapot a tanév végéig megőrizzük).

Kompetenciamérés: Az eredmények elemzése után meghatározzuk az intézmény erősségeit és fejlesztendő területeit.

Évfolyammérés: Az adott évfolyamon egyszerre íratott, egységesen értékelt dolgozat. Formája lehet év eleji bemeneti mérés vagy év végi záródolgozat. A dolgozat időpontját (hónap) már a tanév elején, pontos időpontját legalább két héttel a megírás előtt kihirdetjük. Értékelése a témazáróéval egyezik meg.

Érdemjeggyel értékelhető még:

- kiemelkedő tanórai teljesítmény
- gyűjtőmunka
- kiselőadás megtartása
- kiállítás készítése
- versenyeken elért eredmények a szaktanár mérlegelése alapján.

A témazáró dolgozatokat a szaktanár által kihirdetett módon pótolni kell, amennyiben a tanuló nem írta azt meg az osztállyal együtt. A pótlás történhet tanórán, vagy tanítás után egyeztetett időpontban.

A szaktanár által kijavított és értékelt írásbeli dolgozatokat a diákok 15 tanítási napon belül megkapják. A szaktanár mérlegelheti, hogy a tanulónak ad-e lehetőséget arra, hogy a számonkérés eredményét utólag javítsa. Nem kötelező a tanár javítási lehetőséget adni, ha a tanuló rendelkezik az előírt darabszámú jeggyel.

Valamennyi tantárgyból a hagyományos öt számjegyű skálán értékelünk.

A tanév első óráján a szaktanár ismerteti a tanulóknak az adott tantárgyra vonatkozó értékelési rendszert:

- a számonkérés formáit, egyéb érdemjegyszerzési lehetőségeket,
- az értékelés módját, melyik érdemjegy mekkora súllyal számít az osztályzat megállapításakor,
- a számonkérés elmulasztása esetén a pótlás módját,
- az adott tantárgyból a szerezhető jegyek számát és jellegét,
- az adott tanév sajátosságait (évfolyammérés, érettségire való felkészülés időszaka),
- az otthoni munka, házi feladatok, ellenőrzésének módját,
- az osztályzatok megállapításánál a kerekítés módját,
- a félévi, év végi osztályozóvizsga rendjét.

Az egyes tantárgyakból adandó érdemjegyek számát a következők szerint állapítjuk meg:

- Legalább a tantárgy havi óraszama + egy érdemjegy félévenként, melynek folyamatosságát az intézmény-vezető ellenőrzi

- Az érdemjegyet a megszerzés napján az osztályozó naplóba be kell írni.

Ha a dolgozatírás alatt a tanár szabálytalanságot észlel, szaktanári figyelmeztetést adhat, de a dolgozatot nem veheti el, elégtelenre nem értékelheti a csalási kísérlet miatt, az addig írottakat érvénytelennek tekintheti.

Az osztályzatok megállapítása a naplóba beírt érdemjegyek alapján történik. Az osztályzat alapja az érdemjegyek súlyozott átlaga.

Ha az átlag nem egész szám, akkor a szaktanár mérlegelheti az alábbiakat:

- a tanuló tanórai munkája,
- a házi feladatok elkészítése,
- egyenletes, kiegyensúlyozott teljesítmény,
- a tanuló önmagához viszonyított fejlődése.

Azoknál a tantárgyaknál, amelyek önálló tantárgyak, nem kaphat a tanuló elégtelen osztályzatot, ha rendelkezik a minimális darabszámú jeggyel, és ezek súlyozott átlaga eléri a 2,00-t.

Az irodalmat és a magyar nyelvet külön tárgyként kezeljük és osztályozzuk.

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 4 - 8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóba és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.
(A testnevelés követelményeink elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi

tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

II.7.1 A tanulmányi munka ellenőrzése, értékelése írásban, szóban, gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja. Diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók beszámoltatásának rendje (1-4. évfolyam)

Formái	rendje	szerepe, színtere	időtartalma	minősítése	feltétel
formatív	év eleje	aktuális tudásszint mérése	1 tanóra	%	
DIFER	1. osztály október	átfogó jellegű tájékozódás az iskolaérettségről	egyéni tempó		
felelet, röpdolgozat	alkalmanként	tanórai, egyéni	15-20 perc	éremjegy	ha a tanuló az előző órán jelen volt
házi dolgozat	alkalmanként	egyéni, páros, kiscsoportos	meghatározott időre	éremjegy, szöveges értékelés, pontok	
fűzet, munkafűzet	témakörönként	egyéni	rendszeresen		
diagnosztikus mérés	új ismeret feldolgozása után, témazáró előtt	egyéni, csoportos	1 tanóra	%	
témazáró mérés	egy témakör végén	osztály	1 tanóra	%, osztályzat	összefoglalás, rendszerezés előzeme
szummatív mérés	félév, év vége	osztály	1 tanóra	éremjegy	egy héttel a mérés előtt tájékoztatás

A tanulók beszámoltatásának rendje (5-8. évfolyam)

Formái	rendje	szerepe, szintere	időtartalma	minősítése	feltétel
formatív	év eleje	aktuális tudásszint mérése	1 tanóra	%	
felelet, röpdolgozat	alkalmanként	tanórai, egyéni	15-20 perc	éremjegy	ha a tanuló az előző órán jelen volt
házi dolgozat	alkalmanként	egyéni, páros, kiscsoportos	meghatározott időre	éremjegy, szöveges értékelés, pontok	
fűzet, munkafűzet	témakörönként	egyéni	rendszeresen		
diagnosztikus mérés	új ismeret feldolgozása után, témazáró előtt	egyéni, csoportos	1 tanóra	%	
témazáró mérés	egy témakör végén	osztály	1 tanóra	%, osztályzat	összefoglalás, rendszerezés előzze meg
szummatív mérés	félév, év vége	osztály	1 tanóra	éremjegy	egy héttel a mérés előtt tájékoztatás

Az írásbeli beszámoltatások százalékos értékelése

	jeles	jó	közepes	elégséges	elégtelen
Alapismeretek számonkérése	85-100%	70-84%	50-69%	30-49%	0-29%
Témazáró feladatlapon	85-100%	70-84%	50-69%	30-49%	0-29%

- Félévente, a tantárgyi heti óraszámától függően, legalább 3-4-6 éremjeggyel értékelt beszámoló legyen
- Az írásbeli beszámolóra az egyes témák zárásakor kerül sor
- Egy tanítási napon legfeljebb kettő témazáró íratható
- Tantárgyi mérésekre – az országos méréseken túl – a tanulócsoporthoz bontásakor, átszervezéskor, a tanulók új osztálykeretbe sorolásakor, az első félév vége előtt a 4. osztályokban, illetve 5-6. osztályokban kerülhet sor magyar, matematika, természetismeret

tantárgyakból.

- A témazáró ellenőrző dolgozatokat, azok idejét a tanmenetkben rögzíteni kell.

II.7.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

- A tanulók teljesítményét, elért eredményét a tantárgyak követelményrendszerének megfelelően ellenőrizzük. A számonkérés módja alkalmazkodik a tanulók életkori sajátosságaihoz.
- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlása.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor az elvárás-, képesség, teljesítmény egységében kell értékelni.
- A tanuló teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- Az értékelés mindenkor segítő szándékú; a gyerek fejlődését segítse, nem lehet megalázó vagy büntető jellegű. Minden értékelésben a pozitívumokból kiindulva, azokra alapozva kell megfogalmazni a további fejlődés útját.
- Az értékelést úgy kell megfogalmazni, hogy annak tartalmát, üzenetét a gyerek is megértse.

Oszályozással, érdemjeggyel a következő tanulói teljesítmények értékelhetők:

- házi feladat,
- szóbeli felelet,
- írásbeli felelet,
- házi fogalmazványok,
- kiselőadások,
- részösszefoglalás ellenőrzése írásban,
- tanterv által előírt iskolai feladatlapok,
- a nevelő által összeállított feladatlapok
- témazáró dolgozat,
- féléves, éves teljesítmény minősítése,
- kötelező gyűjtőmunka,
- órai munka,
- iskolai versenyeken való eredményes szereplés,
- tanulói produktum,
- olvasónapló

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a NAT és kerettantervi ajánlásoknak megfelelően történik az értékelés. Tantárgyanként és témakörönként meghatározott módon.

II.7.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végén minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónap második felében javító vizsgát tehet.

Az 1. év végéig osztályismétlés csak szülői kérésre vagy nagyfokú mulasztás miatt lehetséges. A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál több mulasztott, vagy az egyes tantárgy éves óraszámának 30%-ánál többet, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető
- nem rendelkezik az értékeléséhez szükséges elegendő osztályzattal,
- egyéni munkarend.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépésről.

Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felszólítja az érintett pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

II.7.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok adásának elvei

- Az adott feladat, tanórákon is tanult ismeretek elmélyítését, gyakorlását, bevéését szolgálja.
- Az adott feladat mennyisége vegye figyelembe a tanuló más kötelezettségeit, az adott korosztály terhelhetőségének határait.
- Az adott feladat legyen tekintettel a rendelkezésre álló helyi adottságokra (könyvtár, családi háttér)
- Az adott feladat legyen változatos, készítse a tanulót sokféle tevékenység megtanulására, végzésére (pl.: könyvtárhasználat, lexikonhasználat, szótárhasználat, gyakorlati munkavégzés, naplóvezetés, gyűjtő munka stb.)
- Az adott feladat késztesse közös tevékenységre, csoportmunkára.

- Az iskolai szünetek (ősz, téli, tavaszi) idejére az írásbeli feladat mennyisége nem lehet több, mint a napi házi feladat.

II.7.5. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként is vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérése, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,

- igazolatlanul mulasztott,
 - osztályfőnöki intője van.
- d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a házi rend előírásait sorozatosan megsérti,
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanuló tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
 - munkavégzése pontos, megbízható,
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
 - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
 - a tanórákon többnyire aktív,
 - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
 - taneszközei tiszták, rendezettek.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,

- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait többnyire nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítségét nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (megsértése) szükséges.

II. 8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

II. 8. 1. Írásbeli (és más, nem szóbeli típusú) feladatok

Általános elvek:

- A rendszeresen, egyik tanóráról a másikra elvégzendő otthoni munkára fordítandó idő – az átlagos képességű tanulókhoz igazítva – ne haladja meg a 10-15 percet tantárgyanként.
- A nagyobb lélegzetű feladatok (házi dolgozatok, kiselőadások, projektek, transzparenszek, prezentációk, önálló kísérletek/vizsgálatok) teljesítésének határidejét előre rögzítjük, de legalább egy héttel előre álljon rendelkezésre. A határidő legyen a tanulók számára is elfogadható, reális. Ha több hasonló feladat elvégzése esik egy osztályban ugyanarra az időpontra, – a diákok jelzéseit figyelembe véve – az érintett szaktanároknak kötelességük egyeztetni a teljesíthető ütemezéseket illetően.
- A tanárnak az otthoni feladatokhoz konkrét útmutatást kell adnia.
- Törekedjünk kreatív, a tanulók érdeklődéséhez igazodó, aktualitásra építő feladatok kitűzésére. Újszerű házi feladatokkal is motiváljuk a tanulóinkat (projektmunkák, prezentációk, transzparenszek stb.) Igyekezzünk differenciált feladatokat kitűzni.
- A feladatok benyújtásának formáját a tanár határozza meg. Kívánatos a jövőben az elektronikus formájú rögzítés széles körű elterjesztése. A forma nem járhat szokatlan anyagi teherrel.
- A házi feladatok elvégzését rendszeresen kell ellenőrizni, szükség esetén a minőségét is. Értékeléskor az iskola értékelési elveihez kell igazodni. A kiemelkedőket jutalmazzuk. Elégtelennel egy házi feladat hiányát vagy hibáit csak akkor büntethetjük, ha a diák számára már korábban ismert volt, hogy ezt a feladatot milyen szinten kell

teljesíteni. Itt is azonban körültekintően kell eljárni, és mérlegelni kell, hogy volt-e korábban kellő megértési és begyakorlási idő. A felszerelés hiánya nem egyenértékű a házi feladat el nem készítésével, azért elégtelen osztályzat nem adható, ugyanakkor kezdeményezhető fegyelmi intézkedés.

Korlátok:

- Nem szabad büntető jellegű házi feladatot adni.
- Az iskolai szünetekre a tanulni valókon kívül ne adjunk a szokásosnál több otthoni írásbeli feladatot. Hétvégékre ne legyen egy átlagos hétköznapi szintnél több írásbeli házi feladat.

II. 8. 2. Szóbeli házi feladatok

Általános elvek:

- Az otthoni felkészülés alapja egyik tanóráról a másikra az órán elhangzott tanári magyarázat, a közösen elvégzett feladatok /elemzések/gyakorlatok, a kijelölt tankönyvi szöveg ábra /grafikon/térkép.
- A tananyaghoz kapcsolódó kötelező vagy ajánlott irodalom/forrásmunka elolvasására, feldolgozására megfelelő időt kell adni, a feladatot időben kell közölni. Tisztázni szükséges, hogy az innen szerzett ismereteket milyen szinten kéri számon a tanár.
- A szóbeli feleletek formai és tartalmi kritériumai tantárgyanként eltérőek. Az elvárásokat a szaktanárnak fokozatosan kell kialakítania.

II. 8. 3. Tanulmányi munka a napköziben és a tanulószobában

- a tanulmányi munkát a törvényben előírt időkeretben meghatározott módon, az ehhez kapcsolódó foglalkozásokon valósítunk meg
- a hatékony tanulási módok megismertetése alapvető feladat
- tanórán a napközis nevelő segíti, ellenőrzi, értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját
- a délutáni tanóra akkor lehet hatékonyabb, ha tanítóval, ill. szaktanárral és a tananyaggal összhangban van
- helyes időtervezéssel, a tanulók képességéhez és délutáni elfoglaltságához alkalmazkodva optimális körülményeke megteremtésére törekszünk.

Elvárások:

- A tanulmányi munka tartalma összhangban van a tanulók házi feladatának céljaival, eszközeivel, elvárt eredményeivel.
- Tanórán a napközis nevelő segíti, ellenőrzi, értékeli a gyerekek tanulmányi munkáját.
- A délutáni tanóra hatékonysága érdekében a foglalkozásvezető pedagógus a tanítóval illetve szaktanárral egyeztetett és a tervezett és elvégzett munka a tananyaggal összhangban van.
- Fontos szempont a helyes időtervezés, a tanulók képességéhez és délutáni elfoglaltságához alkalmazkodó optimális körülmények megteremtése.
- A hatékony tanulási módok megismertetése, elsajátíttatása.

II. 9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban a csoportbontást, mint oktatásszervezési formát az adott tanévhez igazodva alkalmazzuk, amennyiben a személyi a tárgyi feltételeink adottak.

Az alsó tagozaton, az első évfolyamon két osztályban/csoportban tanulnak a gyerekek. Ezek kialakítását az iskolaérettségi és a szakértői vélemények alapján végezzük. A két első osztályban vagy bontott csoportban eltérő ütemben haladnak a tanulók. Egyik normál haladási tempóban normál létszámmal, a másik elnyújtott ütemben, kisebb létszámú csoporttal halad. A kisebb létszámú csoport tagjai mindegyike egyéni bánásmódot igényel, képességbeli hiányosságokkal rendelkezik, amennyiben indokolt és az adott osztály létszáma lehetővé teszi a csoportbontás felmenő rendszerben folytatódik. Ez maximum egy évfolyamon alsó és/vagy egy évfolyamon felső tagozaton történik.

A későbbiekben amennyiben lehetőség adódik rá a csoportbontást az idegen nyelv és informatika tantárgyak esetében kívánjuk megszervezni. Elsődleges célunk a tanulók tudásának megalapozása, az ismeretek bővítése és a kommunikációs valamint gyakorlati lehetőségek fejlesztése.

II.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetését szolgáló tananyag

A településen nemzetiségi önkormányzat működik. A roma lakosság nagy számban él a településen, ezért ennek az etnikumnak kultúrája, zenei értékei, hagyományai és történelmük megismertetése a tantárgyak tananyag rendszerébe a következő képpen épül be:

- Magyar irodalom: 3-8. osztály – roma etnikai mesék, hagyományok
- Ének-zene: 2-8. osztály – népzene, dalok, dalfeldolgozások, hangszerek
- Történelem: 6. osztály – roma népszokások, hagyományok, tárgyi eszközök, emlékek
- Történelem: 8. osztály – eredete, kultúrájának hasonló és eltérő vonásai.

II.11. Cigány népismeret

A cigány népismeret oktatása a szülői igények esetén, elsősorban tantárgyi integrációban, illetve tanítás nélküli munkanapokba építve jelenik meg.

Cigány népismeret 1-8. évfolyam

A szokások ápolása, a történelem és a jelen ismerete – mindezek az identitás nélkülözhetetlen részét képezik. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás éppoly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése.. A népismeret tantárgy tanulása a tanulók számára lehetővé teszi, hogy toleránsak és nyitottak

legyenek a mássággal szemben, amely alkalmassá teszi őket más nemzetiségek és népek elfogadására.

A népismeret tantárgy feladata - identitás- és értékközvetítés - hatással van a módszerek megválasztására. A nyitott oktatási formákban történő tanítás olyan ismeretszerzést biztosít, amely az élménytől a cselekvésen és megértésen át a tapasztalathoz vezet. Így fokozatosan kialakulnak a tanulóknál azok a kompetenciák, amelyek alkalmassá teszik őket önálló projektek lebonyolítására.

1-2. évfolyam

Az első két évfolyam az óvodából az iskolába való átmenetet képezi, ebből adódóan az időigényes cselekvésen alapuló tanulás, valamint az óraszervezési formák állnak a középpontban. Az egyéni érdeklődés döntő fontosságú. Törekedni kell a tanulók között lévő különbségek lépésről lépésre történő kiegyenlítésére.

3-4. évfolyam

A harmadik és negyedik évfolyam szoros kapcsolatban áll az első két évfolyammal. Ebben az időszakban azok a tanulási és tanítási folyamatok erősödnek, amelyek az iskolai teljesítményhez kötődnek. A tanulók személyes motiváltságára különös hangsúlyt kell fektetni. A tantárgy lehetővé teszi a szóbeli kifejezőkészség nagymértékű fejlesztését élménybeszámoló, tapasztalatok megosztásának biztosításával. Mélyíti a tanulók mérlegelő gondolkodását, mindennapi felelősségvállalását.

5-6. évfolyam

E két évfolyamon kibővül, megnövekszik az ismeretanyag. A kognitív kompetenciák fejlesztésének előtérbe kerülése mellett továbbra is központi szerepet játszik a tapasztaláson alapuló ismeretszerzés. Interjúk készítése, beszélgetések lefolytatása, információk szelektálása, történelmi időkifejezések alkalmazása és a földrajzi tájékozódási képesség fejlesztése veszi kezdetét. Körvonalazódnak a népcsoportra jellemző ismérvek.

7-8. évfolyam

Ezek az évfolyamok az előző szakaszokhoz kapcsolódva – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése a feladat. A tantárgy fejleszti a véleményalkotások minőségét, a problémamegoldó gondolkodást. Segíti térben és időben a tájékozódási készséget. Erősíti a hovatartozás felismerését, az önazonosság vállalását.

II. 12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

II.12.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységei

II.12.1.1. Az egészségnevelési program célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos létehez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram

- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit
 - (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás,
 - drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság

- elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Szomatikus nevelés

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- baleset megelőzésre nevelés

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- környezeti hatások feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas miliő működtetése
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola, mint munkahely pszichoklimájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás metódusai
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés
- egészségpropaganda

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása. 	<p>A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Eurofit-mérés).</p> <p>Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.</p>
Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiénia területén; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megőrzésének lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

Célok	Feladatok	Kritériumok
	<p>testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolója. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták). 	
<p>Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Értékközpontú, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
<p>A biztonságos életvezetés elsajátítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátítása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

II.12. 1. 2. Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
4. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
12. Az egészséges életkörülményekre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
16. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

II.12.1.3. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fitnesz és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon

ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

II.12.2. Az iskola környezeti nevelési programja

A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntarthatósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét.

A környezeti nevelés átfogja a személyiség kognitív és nem kognitív tartományait, alakítja az érzelmi viszonyulásokat, értékrendet, megismerési, cselekvési és döntési képességeket fejleszt, az embert képessé teszi az együttműködésre, altruizmusra és életvitelének tudatos hangolására, beleértve az önkorlátozást is.

II.12.2.1. Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismerttetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismerttetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismerttetése, örömeinek megmutatása.

- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Településünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

- A tanítási órák klasszikus módszerei
- Kooperatív tanulási technikák
- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák

II.12.2.2. A környezeti nevelés szinterei

- Tanítási órák
- Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások
- Erdei iskolák, osztálykirándulások, táborok
- Iskolai, tankerületi, országos versenyek
- ÖKO-hét
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínein

II.12. 2.3. Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos foglalkozások teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Felső tagozaton a környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *biológia-egészségtan, földrajz, fizika, kémia, matematika*. E tantárgyak tanulása során szerzi meg a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi-kulturális viszonyok pozitív irányú formálása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tantárgyi oktatás feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

Az *életvitel és gyakorlat* (1-4. évfolyam), illetve a *technika, életvitel és gyakorlat* (5-8. évfolyam) tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

A *művészeti tantárgyak* alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják

hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A *test- és egészségnevelési tantárgyak* a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével, és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

II.12.2.3.1. Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebben ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

II.12. 2.4. Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, az osztálykirándulás és az erdei iskola szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású.

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

II.12.2.5. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Területei:

- „Tiszta virágos iskoláért” program.
- Kerületi környezetvédelmi, környezetszépítő pályázatok.
- Helyismereti és helytörténeti foglalkozások, szakkörök, versenyek.
- Hagyományőrző programok.
- Táborok.

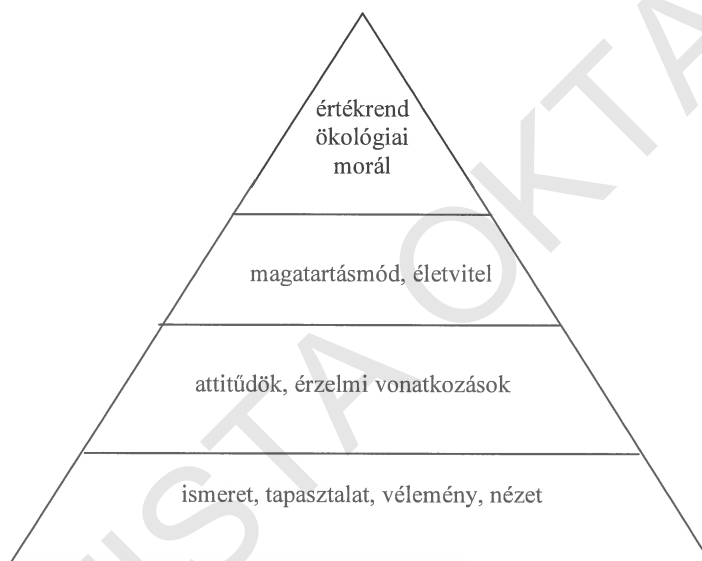
Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	Tudatformálás ismeretekkel, élményekkel. Természetes anyagokkal való ismerkedés.	Papírmerítés.	A környezettudatos gondolkodás alapjainak az elsajátítása.
	Természeti tárgyak, dolgok, jelenségek észlelése, megfigyelése, vizsgálata.	Cserepes növények gondozása (öntözés, tápoldatozás, átültetés), az iskola környékén lévő fák, bokrok ültetése, megfigyelése, örökbefogadása, ápolása.	Igény kialakítása az esztétikus zöld környezetre.
	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Vízminőség-vizsgálat. Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A földrajzi táj és a földrajzi környezet alakulásának adott szintű értelmezése.	A geológiai tanösvények bejárása, a terület botanikai, zoológiai értékeinek megismerése.	Ismerkedés a környék természeti kincseivel.
	A környezeti problémák természettudományos megközelítésű értelmezése.	Az erdőlátogatás szabályainak ismerete. A veszélyes hulladékok megismerése, kezelésük szabályai.	A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatosítása.
	Környezeti hatások és történések közötti kapcsolat meglátása.		Ok-okozati összefüggések felismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	A környezet egészségünkre gyakorolt hatásainak ismerete.	A levegőt szennyező források és a szennyeződés következményeinek vizsgálata.	
	„E” számok, élelmiszer adalékanyagok megismerése.	Mi van a Colában? – élelmiszerek vizsgálata.	Az egészséges táplálkozás megalapozása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
	Az energia és az anyagtakarékosság fontosságának ismerete.	Az áram és víztakarékosság lehetőségeinek vizsgálata otthon és az iskolában.	Energiatakarékossági ismeretek szerzése.
	Hulladékmentességre törekvő szemlélet kialakítása.	Környezetbarát vásárlás.	Környezetbarát csomagolási ismeretek.
	A „Zöld Napok”, azaz a fontosabb környezet- és természetvédelmi jeles napok ismerete.	Megemlékezés a legfontosabb „Zöld Napokról” hagyományos formában (pl. Föld Napja) illetve projekt-módszerrel (pl. a Víz Világnapja).	A környezetvédelmi napok tartalmának jelentősége.
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. Helyi viszonyoknak megfelelő környezeti probléma kiválasztása, helyi környezeti gondok megismerése,	A közvetlen környezet problémáinak felismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
		pályázatokon való részvétellel.	
	Praktikus környezetvédelmi ismeretek szerzése, a háztartás környezetbarát működtetése.	„Zöldköznapi praktikák” megismerése lépésről lépésre.	Háztartási praktikák megismerése.
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészségmegőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának ismerete.	Kerületi és iskolai egészség- és sportnapok szervezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
	Állóképesség fejlesztése. Helyes életviteli szokások kialakítása. Szabad percek, órák felhasználása. Káros környezeti hatások elkerülésének, kivédésének technikái.	Túrák, hétvégi kirándulások, erdei iskolák. A televíziózás káros hatásainak vizsgálata. Mibe ne csomagoljuk uzsonnánkat?	Helyes napirend, életviteli szokások megismerése és alkalmazása.
3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Érzelmi viszonyulások alakítása, képessé tenni az egyént a másokkal való együttműködésre. Az élet tiszteletére való nevelés. Az állatok iránti felelősség kialakítása, az állattartás etikája.	Madáretető, madárkalács készítése, madáretetés novembertől február végéig. Állatsimogató	A tudatos kisállatvédelem kialakítása.
	Megélhető vagy elképzelhető élethelyzetek teremtése.	Látogatás a Fővárosi Növény- és Állatkertben.	Az állatok életközeli megismerése.
	Gondolatok befogadására és kifejezésére való	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	

A környezeti nevelés piramisa:

Zöld Napok tervezett időpontjai:

Március 22.	A Víz Világnapja
Április 22.	A Föld Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Az Állatok Világnapja

II.12.3. Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak.

Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek szintere lehessen. Ez a nyitottság viszont – egyesek ellenőrizhetetlen romboló magatartása miatt – sok előnye és lehetőségei mellett jelentős elmaradást eredményezett néhány olyan fejlesztési területen, mint például az iskola külső környezetének parkosítása, a kényelmes, kulturált pihenést szolgáló eszközökkel való felszerelése. Ezen a területen rengeteg tennivalónk van.

Az iskola belső környezete

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben szobanövények gondozásával járulhatunk hozzá. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a tanulókat a növényekkel való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A környezetismeret és a természetismeret órák eszközigényesek. Fontos, hogy milyen tárgyi felszereltségre építhetünk: szemléltetőeszközök, tablók, poszterek, képgyűjtemények, képi, vizuális információk. Ezek beszerzése, újítása folyamatos.

Nyitott, a nagyközönség számára is látogatható környezetvédelmi és természeti értékeket bemutató kiállításokat rendezünk a reál projektnapok és az ÖKO-hét keretében.

Hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk nemcsak iskolánk, hanem tágabb életterünk, szűkebb környezetünk megóvásához.

Kommunikáció: faliújság, iskolarádió

Tanulóink és természetesen a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság és az iskolarádió. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni az iskolában, a kerületünkben, a fővárosban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, programokról.

II. 13. A tanulók jutalmazásával összefüggő, magatartásának és szorgalmának értékeléséhez kapcsolódó elvek

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóba és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:
 - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.(A testnevelés követelményeink elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
8. Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.
 9. A második évfolyam év végén, a harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
 10. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
 11. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakörök tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
 12. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
 13. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29%	elégtelen (1)
30-49%	elégséges (2)
50-69%	közepes (3)
70-84%	jó (4)
85-100%	jeles (5)

14. A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve a harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:
 - *második évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezet ismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hit- és erkölcsstan,
 - *harmadik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hit- és erkölcsstan,
 - *harmadik és negyedik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hit- és erkölcsstan,
 - *ötödik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, tánc és dráma, hit- és erkölcsstan,

- *hatodik évfolyamon*: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hit- és erkölcsstan,
- *hetedik évfolyamon*: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hit- és erkölcsstan,
- *nyolcadik évfolyamon*: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, testnevelés, hit- és erkölcsstan,

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb., versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái:

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - napközis nevelői dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - intézmény-vezetői dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretbe részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók intézményvezetői dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helyállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házi rend előírásait megszegi,

- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- intézményvezetői figyelmeztetés,
- intézményvezetői intés,
- intézményvezetői megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás,
- fegyelmi eljárás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

II. 13. 1. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez – az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az intézmény jutalmazza a körzeti szintű különböző versenyek I-III. helyezetteit, a megyei versenyek I-X. helyezetteit. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos jutalomban lehet részesíteni.

Iskolánkban elismerésként a következő írásos dicséretet adhatók:

- szaktanári,
- napközi vezetői,
- osztályfőnöki,
- intézményvezetői,
- nevelőtestületi
- intézményvezetői dicséret.

Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba be kell vezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók.

A jutalmak odaítéléséről a pedagógusok és az osztályközösségek véleményének meghallgatása után az osztályfőnök dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka stb.), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalom kirándulás,
- színház,
- kiállítás látogatás stb.

Az iskola nyilvánossága előtt jutalmazásra az osztályfőnök írásban terjeszti elő a tanulót az intézményvezető-helyettesnél (a tanulóközösség, a szaktanárok, a napközi vezető javaslata alapján). A jutalmazást a nevelőtestület dönti el az osztályozó értekezleten.

II. 14. Egész napos iskola

Megszervezése a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 19.§ alapján a szülői igények felmérése után lehetséges.

Iskolánk tanulóinak több mint 70 %-a hátrányos helyzetű (60 %-ot meghaladóan halmozottan hátrányos helyzetű) így nagyon fontos, hogy lehetőséget kapjanak arra, hogy az otthoni hiányosságokat pótolják, társaikkal egyenlő eséllyel élhessenek, tanulhassanak.

Az egész napos iskola az oktatásért felelős miniszter által meghatározottak szerint a hátrányok leküzdésének, az esélyegyenlőség növelésének egyik eszköze. Fontos élettér, amely egyben kifejezi az iskolai szocializációs és civilizációs feladatainak fontosságát is. Hangsúlyozni kell azonban a megoldás eszköz jellegét. Hatékonysága a belső tartalomtól, minőségtől, színvonalától függ. Csak minőségi egész napos iskolai program esetén várható el, hogy ennek az oktatásszervezési formának a célkitűzései megvalósulhassanak. A törvényi-jogszabályi háttér javaslatot tesz az iskola hagyományos működési mechanizmusainak átalakítására, a differenciáltabb, hatékonyabb tanulásszervezésre, az eredményesebb nevelésre. Az iskolai feladatellátás részének tekinti a napközi otthonos, illetve tanulószobai időszakot is, ezzel lehetővé teszi a munkarend rugalmas, differenciált alakítását. A törvény az iskola szocializációs funkciójának növelését kiemelt célként kezeli. Az étkezés, a pihenés, a sport, a játék, önálló tanulás a művészet színtereként is értelmezi. A szabadidős programokat a gyermekek igényéhez igazítják, és a szakkörök is szerves részét képezik a foglalkozásoknak. Ez az oktatási forma kevésbé megterhelő a gyerekek számára, mint a hagyományos.

A jogszabály értelmében az egész napos iskolai nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét.

Iskolánk beiskolázási körzetében jelentős %-ban élnek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családok, A gyermek ellátása, felügyelete nehézségekbe ütközik. Az egész napos iskolát az 1-6. évfolyamon kívánjuk bevezetni.

Az egész napos iskolában, az alábbi program-elemeket tervezzük:

1. Tanítási óra
2. Tehetséggondozás

3. Szabadidős tevékenység
4. Önálló tanulás
5. Szociális feladatok

1. A tanítási órákról a törvényi rendelkezések értelmében iskolánk Helyi tanterve rendelkezik. Az elmúlt évek során számos tapasztalatot szereztünk a tanulók fejlesztésében. Így azt látjuk, hogy a tanórákat megerősítő, a személyes képességekre és készségekre támaszkodó programok jelentősen javítják a tanulmányi előmenetelt. Az egész napos iskola keretében szélesebb mozgásterünk kínálkozik a tanulóinak személyiségének alakítására.

2. A tehetséggondozó programok kiválasztásának szempontjai:

- Javítsa a tanuló tanulmányi eredményeit
- Támogassa a motivációjának kialakulását, fenntartását
- Teremtse meg a lehetőségét a sikeres pályaválasztásnak, továbbtanulásnak
- Segítse ki a tanuló fejlődését
- Adjon a tanuló kezébe eszközt az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz, ismereteinek elmélyítéséhez, érdeklődésének kielégítéséhez
- Értéket teremtsen

Az általános iskolások életében nagy jelentőséggel bír a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésének megtanulása. Fontos, hogy ez a tevékenység is értéket teremtve épüljön be a fejlődés folyamatába. A játék, bármely életkorban is élünk vele, fontos tere a személyiség fejlesztésének. A kreatív tevékenységek olyan életszerű ismereteket adnak a tanulónak, mit később a napi életében tud hasznosítani.

3. A szabadidős tevékenységek kiválasztásának elvei:

- Praktikus, hasznosítható ismeretet adjon
- Értéket közvetítsen
- Kulturált szórakozást nyújtson
- Építse a közösséget, a közösségi érzést
- Keltse fel a tanulók érdeklődését saját környezetén túlra

Az önálló tanulás jelentősége egyre fontosabb. A munkafegyelem és a kitartás, azonban kevesebb gyerekre jellemző. A tanulónak meg kell látnia, hogy bár mi minden támogatást megadunk a tanulmányainak sikeres előmenetelére érdekében, de az ő feladata ezt kihasználni, élni ezzel a lehetőséggel. A napi élet része kell, legyen az az idő, amikor a tanuló önállóan tanul, rögzíti és mélyíti az órán és tehetséggondozáson tanult információkat. Ennek érdekében az önálló tanulásra szánt idő védett idő az iskola napirendjében, az életkorhoz igazodik.

Napjainkban egyre több szociális és szocializációs feladat hárul az intézményekre. A mi iskolánkban ez fokozottan igaz. Az egész napos iskola, a fenntarthatóság, a ránk hárított nevelési helyzetek mind azt sugallják, hogy az itt eltöltött időben tudatosan és tervezetten irányítsuk a gyermekek életét a szociális feladatok ellátásában is.

A tanulók számára felkínáljuk a napi háromszori intézményi étkezést. Választhatják ezt részben is. Ha a család nem kíván élni ezzel a lehetőséggel, akkor biztosítjuk, hogy társaival együtt, a saját maga hozott ételmét fogyassza el.

A tanuló számára az egész napos iskolában a munkakörülmények biztosítása kiemelt feladat. Szükséges a megfelelő hely és eszköz valamint a nevelést és oktatást végző pedagógusok és az őket segítők biztosítása.

4. Önálló tanulás

BAPTISTA OKTATÁS

II. 15. A sajátos nevelés igényű gyermekek, tanulók nevelése és oktatása a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

II.15.1. Általános elvek

1.1. A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazás a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a kollégiumi nevelés országos alapprogramját,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a többi tanulóval részben vagy egészben együtt (integráltan), azonos iskolai osztályban történő, illetve az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, iskolai osztályban a sajátos nevelési igényű tanulók számára külön szervezett (gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményekben) nevelésére-oktatására.

II.15.2. A látási fogyatékos tanuló

A látássérülés a látószerv (a szem, a látóideg és/vagy a látásért felelős agykérgi/kéreg alatti területek) sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodóképességét, kihat személyiségének alakulására.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek¹, akiknek látásteljesítménye az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) vízus: 0 – 0,3 közötti. Látássérült az a tanuló is, akinek centrális látótere legfeljebb 20°.

Ezen belül:

- a) vakok azok a tanulók, akiknek látóképessége teljesen hiányzik (vízus: 0);

¹ A „látási fogyatékos” fogalom jogi kifejezés, a (gyógy)pedagógia az ezzel ekvivalens „látássérült” fogalmat használja.

- b) aliglátók azok a tanulók, akik minimális látással rendelkeznek (vízus: fényérzés – 0,1);
- c) gyengénlátók azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0,1 – 0,3).

A BNO² 11 (WHO) 2018-as meghatározása alapján „megkülönböztetünk távoli és közeli látássérülést.

Távoli látássérülés:

- enyhe – a látásélesség (vízus) < 0,5
- mérsékelt – a látásélesség (vízus) < 0,3
- súlyos – a látásélesség (vízus) < 0,1
- vakság – a látásélesség (vízus) < 0,02.

Közeli látássérülés:

A közeli látásélesség (vízus) < 0,5 maximális korrekcióval.

A látássérülés egyéni megélése sok különböző tényezőtől függ. Ide tartozik többek között a megelőzés és a beavatkozó kezelések hozzáférhetősége, a látási rehabilitáció (ideértve a szemüvegeket, fehér botokat is) elérhetősége, és a megélt akadályozottság a közlekedés, tájékozódás, mindennapi élet, ügyintézés, információkhoz való hozzáférés terén.” (www.who.int).

A vak, valamint a látásukat praktikusán kismértékben használó aliglátó tanulókat elsősorban a tapintó-halló életmód, a látásukat praktikusán jól használó aliglátó tanulókat és a gyengénlátó tanulókat a látó-halló (tapintó) életmód jellemzi.

II.15.3. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló iskolai alulteljesítés esetén folyamatos gyógypedagógiai megsegítést igényel, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, a többségi pedagógus bevonásával, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezhető. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, gyógypedagógiai ellátás, valamint az egészségügyi habilitáció és rehabilitáció a tanulási- vagy figyelem- és magatartásszabályozási zavar jellegétől, súlyosságától, a társuló zavarok meglététől, a háttérben lévő sajátos képességmintázat fejlődési lehetőségeitől, mértékétől, dinamikájától függ. Fejlesztésük az egyéni szükségletek figyelembevételével a szülővel és a tanulóval, valamint a pedagógusokkal történő megbeszélést követően történhet. Kiegészítő szolgáltatás (pl. pszichológiai gondozás, családterápia, tehetségazonosítás) igényelhető a pedagógiai szakszolgálatban, a segítő szakemberek és az intézmény együttműködésével. Beilleszkedésük segítését intézményi pszichológus is támogathatja.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló oktatása integráltan, a kiemelt figyelmet igénylő (különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű) tanulók személyi és tárgyi feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában vagy intenzív terápiás és oktatási céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. beszédfigyeltéssel társulva logopédiai osztályban, tagozaton vagy gyógypedagógiai intézményben) történhet.

A fejlesztés hatékonyságához szükséges, hogy egyéni fejlesztési terv alapján egyrészt komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, másrészt a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történjen.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt figyelmet követel, valamint a tanulás-szervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a tanulási zavarral küzdő, ugyanakkor bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, ami a pályaorientáció folyamatára is hatással van.

A tanulók fejlesztésében törekedni kell

² BNO: a BNO kódrendszer a betegségek nemzetközi osztályozására szolgál.

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására;
- a komplex megközelítésre és módszerválasztásra;
- a fejlődési dinamika nyomon követésére.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt jelentőségű

- a tananyag adaptálása;
- tanulásmódszertani elemek beemelése;
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása;
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás;
- az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének kiemelt támogatása az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó mindegyik tanulónál, ami lényeges elvi kiindulópontja a gyakorlati munkának;
- az egyéni tanulási utak megismerésének szükségessége, az adekvát pedagógiai támogatás tervezése céljából;
- a kronológiai életkorból adódó sajátosságok kiemelt figyelembevétele;
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók, különösen a nyelvi képességek fejlesztése;
- a környezet illesztése a gyermek szükségleteihez;
- érthető és követhető idői és téri struktúra kialakítása;
- átlátható és érthető szabályok kialakítása.

További fontos tényező a tanulók támogatásában a szülők bevonódásának elősegítése, a partnerségi viszony kialakítása és a pedagógusok (tanórán a pedagógiai asszisztens), a (külső, belső) segítő szakemberek munkájának összehangolása, együttműködése.

II.15.4. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló

Az autizmus spektrumzavarok (a szövegben az autizmus kifejezés mindig a teljes spektrumra utal) az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az iskoláskor eléréseig – vagy tovább – kezeletlenül maradt fejlődési zavar és szélsőséges viselkedésformák fejlesztő célú ellátása a gyermek növekedésével egyre nehezebbé válhat, bár a nevelhetőség, taníthatóság időszaka belenyúlik a felnőttkorba, így sosem túl késő elkezdni a fejlesztést.

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Autizmus spektrumzavar minden értelmi szinten előfordul, jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett éppúgy, mint intellektuális képességzavarral (értelmi fogyatékossgal) együtt járva. A fejlődési zavar átlagos vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés

folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülésspecifikus fejlesztésre minden érintett gyermeknek joga és szüksége van.

Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya vagy megkésett fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. A nyelvhasználat színvonalától függetlenül az alapvető problémák közé tartozik, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, jelentőségének megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet. Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képességek hiánya jellemzően egész életen át megmarad, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. A hiányzó/sérült képességek okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek a jól kompenzált állapotokban csaknem eltűnhetnek vagy változhatnak, és az élet különböző szakaszaiban különböző formákban jelentkezhetnek. Új helyzetben, váratlan események, körülmények hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. A tünetek változatosága mellett a tanulók autizmusának lehetséges súlyossága széles skálán szóródik. Az időben megkezdett sérülésspecifikus fejlesztés nagymértékben hozzájárulhat az állapot pozitív kimenetéhez.

II.15.5. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

Az enyhe értelmi fogyatékoság (enyhe intellektuális képességzavar) diagnosztizálása orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb/eltérő fejlődése, valamint az adaptív funkciók érintettsége. Az enyhe értelmi fogyatékos személyek fejlődése igen változatos attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy egyéb hatásokra alakulnak ki.

Az enyhe értelmi fogyatékoság sok esetben először iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével. Így a tanulási sajátosságok szinte valamennyi tantárgyban generalizáltak, átfogóan és tartósan jelentkeznek. Különösen jellemző a kognitív funkciók, valamint a beszéd lassúbb fejlődése; a diszpraxiás (helytelen vagy kialakulatlan testséma, koordinálatlan mozgás eszközhasználatban) tünetek megjelenése; a figyelem-összpontosítás, a téri tájékozódás és a finommotorika nehézségei; a lassú feladatvégzés; a gyakori hibázás; az érdeklődés hiánya a kultúrtechnikák elsajátításával kapcsolatban és a viselkedési problémákban megmutatkozó szociális tanulás nehézségei. Ezek egyénenként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg; a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát mutatják, és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét. Mindezek következményei a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért a nevelés-oktatás során még ekkor is figyelemmel kell lenni rájuk. Az enyhe értelmi fogyatékos emberek döntő többsége minimális támogatással képessé válik az önálló életvezetésre.

Már iskoláskor előtt tapasztalhatunk egyértelmű, fogalmi területen mutatkozó eltérést. Az iskoláskorú gyerekeknek nehézségeik vannak a kultúrtechnikák (pl. olvasás, írás, számolás, órahasználat, pénzhasználat) elsajátításában. Az absztrakt gondolkodás és a tervezés akadályozott, a gondolkodás inkább konkrét. Ez a konkrét (tárgyhoz kötött vagy képi szintű) gondolkodásmód befolyással van a feladatok megértésére az elsajátítás folyamatában és a visszacsatolás fázisában egyaránt. A szociális dimenzióban azt tapasztaljuk, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kommunikációja, beszéde és az általuk használt nyelv konkrétabb és éretlenebb, mint a hasonló életkorú társaiké. A gyermeknek nehézségei lehetnek a szociális jelzések megértésével, a játékszabályok betartásával, a barátságok kialakításával és fenntartásával. Az érzelem- és viselkedésszabályozás is nehezített. A praktikus dimenzióban, az öngondoskodásban az általános iskolás korú tanulók életkoruknak megfelelően funkcionálhatnak. Serdülőkorban segítséget igényelnek a komplexebb mindennapos tevékenységekhez, mint pl. bevásárlás, főzés, pénzügyek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a minél korábban megkezdett, hosszantartó, rendszeres és intenzív gyógypedagógiai fejlesztés és terápia, a tanulási képesség szintjéhez igazodó tanulási módszerek folyamatos alkalmazása, a tanulási motiváció megfelelő fejlesztése, valamint a stigmatizációs hatások (eredménytelenség a tanulásban, kisebbségi érzés kialakulása, csúfolódás stb.) megelőzése/kompenzálása a fő feladat. A tanulási képesség fejlesztéséhez a pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök alkalmazása mellett szükséges a környezeti, szociális feltételek javítása is.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek/tanulók képességszintje a megközelítően azonos életkorú tanulócsoportokban sem homogén.

II.15.6. A hallási fogyatékos (továbbiakban: hallássérült) tanuló

Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye.

A hallássérülés gyűjtőfogalom. Hallássérült személyek a nagyothallók, a siketek és a cochleáris implantátumot (továbbiakban: CI) viselők. A cochleáris implantátum a belső fülbe ültetett hallásjavító eszköz. A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás, szókinccs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje nem feltétlenül korrelál életkorával, hallásállapotával.

- a) A siket tanulónál súlyos fokú hallásvesztés áll fenn (a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 90 dB-nél nagyobb). Ennek következménye a hangzó beszéd spontán kialakulásának képtelensége, elsajátításának súlyos fokú nehezítettsége, valamint a nyelvi kommunikáció általános akadályozottsága. A hallásvesztés mértékétől, felfedezésének, segédeszközzel való ellátásának idejétől, a környezeti hatásoktól és a szociokulturális háttértől függően módosulhat a megismerő tevékenység, a gondolkodás és a lelki élet egészének fejlődése.
- b) A nagyothalló tanulónál (enyhe nagyothallás esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 30–45 dB közötti; közepes nagyothallás esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 46–65 dB közötti; súlyos nagyothallásnál a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 66–90 dB közötti) a hallás csökkenése akadályozottságot jelenthet a

hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

- c) A hallásukat műtéti úton helyreállított (pl. cochleáris implantált) hallássérült tanulóknál – az egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után – fizikai értelemben közel ép beszédhallás mérhető. Fejlesztetőségük, fejlődési ütemük döntően függ intelligenciájuktól, illetve az esetleges pszichés fejlődési zavaruktól, valamint attól, hogy a gyermek milyen életkorú volt a műtét elvégzésekor. A nyelvi fejlődés gyorsabb, magasabb szintű elsajátítását a hallásjavító műtét előtti és utáni (gyógy)pedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs, valamint az azzal párhuzamos pedoaudiológiai gondozás és az aktív szülői megsegítés eredményezi. A fejlesztés stratégiájának alapja döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazása. A beszédértés, a hangzó beszéd fejlődése hasonlóságot mutat az ép hallású gyermekek beszédfejlődésével. A fejlesztés eredményes színtere a halló környezetben van szurdopedagógus jelenlétével, ugyanakkor az integrációra csak alapos pedagógiai diagnózis után kerülhet sor. Az érintett tanuló teljesítményét a befogadó intézmény szakmai felkészültsége, nyitottsága, a szülők együttműködő készsége, valamint a gyermek kognitív és pszichés jellemzői és az esetleges beszéd- és nyelvelsajátítási zavar (diszfázia) befolyásolja.
- d) A hallássérültek „diszfázia típusú” társuló tanulási zavara a halmozott fogyatékoság egy speciális változata. Összetett tüneti képe súlyosabb fokú nyelvi és beszédfejlődési akadályozottságban, diszpraxiás és szenzomotoros integrációs zavarra utaló pszichomotoros jellemzőkben nyilvánul meg. A specifikus nyelvi zavar, valamint a kísérő pszichomotoros tünetek változatos formában, sajátos összetételben jelennek meg a hallási fogyatékoság enyhébb vagy súlyosabb mértéke mellett.
- A hallássérült tanulók populációjának napjainkra jellemző változása komoly gondot okoz a szakterületi intézmények gyógypedagógusainak, mivel a diszfázia (esetünkben a hallássérüléshez társuló neurogén eredetű nyelvi zavar) korábban nem alkalmazott módszertani eljárásokat és óraszervezési technikákat igényel. Javasolt a speciális módszertani és óraszervezési technikák alkalmazása.
- Más esetben a halmozottan fogyatékos hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók hallásvesztéséhez mozgáskorlátozottság, látás-, értelmi fogyatékoság, tanulási vagy a fejlődés más zavarai társulhatnak. A halmozottan fogyatékos hallássérült tanulók nevelhetősége, oktathatósága a fentiek következtében súlyosan nehezített. Javasolt az óvodában és az alapozó szakaszban a fokozott egyéni és kiscsoportos fejlesztés, a gyógypedagógiai asszisztens vagy a kéttanáros modell alkalmazása.
- e) A hangos beszéd kialakulása után hallássérültté vált tanulók személyisége az előző csoportokhoz viszonyítva még sérülékenyebb; nehezen dolgozhatják fel a hallás elvesztésével fellépő állapotváltozást, vagyis: a nehezített kommunikációt, a környezettel való kapcsolatuk beszűkülését. Ebben az esetben fokozott segítséget igényelnek a kompenzációs csatornák kialakításához.

A hallássérült tanulók fejlesztésének alapelvei

A hallássérült gyermekek, tanulók speciális oktatását-nevelését-fejlesztését elláthatja hallássérültek speciális gyógypedagógiai intézménye, többségi általános iskola, vagy más, speciális szolgáltatást nyújtani tudó intézmény. Ebben az esetben a speciális, szakspecifikus ellátást a hallássérült gyermekek és tanulók megsegítésekor a hallássérültek pedagógiája szakirányon végzett gyógypedagógus (szurdopedagógus) látja el. A tanulói szükségletek ismeretében szakmai támogatás igényelhető:

- az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményektől (EGYMI);
- a pedagógiai szakszolgáltatást nyújtó intézményektől;

- a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményektől;
- az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működtetésére kijelölt intézményektől.

A hallássérült tanuló fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, segédeszközzel való ellátásának, a fejlesztés megkezdésének ideje. A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, eljárások folyamatában valósul meg. A komplex ellátás a korai fejlesztésre és óvodai nevelésre építkezve, döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a jól beállított hallókészülékek és hatékony hangátviteli technikák használatával és/vagy a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával beépített cochleáris implantátumokkal történik.

A felsoroltak együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát. A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes gyógypedagógiai és egészségügyi habilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató pedagógus számára.

II.16.7. A beszéd fogyatékos tanuló

A törvényi szabályozás dokumentumaiban szereplő beszéd fogyatékoság sajátos nevelési igény (a továbbiakban: SNI) kategória elnevezés az érintett populációba tartozó gyermekek körének csak egy részét nevezi meg explicit módon. A jelenlegi elnevezés a beszédzavart hangsúlyozza, miközben a szintén e kategóriába tartozó nyelvi zavarok a társadalmi részvétel szempontjából általában nagyobb hátrányt jelentenek. A magyar és nemzetközi szakirodalmi konszenzus alapján: *Beszéd fogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak (beszédfeldolgozás, beszédértés, nyelvi megértés) vagy expresszív folyamatainak (beszéd és nyelvi kifejezés, produkció) szerveződésében súlyos fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat. Ez a zavar különböző klinikai képekben jelenik meg, és életkor szerint is eltérő jelleget mutathat. A verbális kommunikáció súlyos zavara, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus alakulása, jelentős eltérése miatt az ilyen tanuló a társadalmi beilleszkedés szempontjából akadályozott.*

A fenti ernyődefiníció jogi és szakmai szempontból is kiegyenlített, a részvétel elvét érvényesíti. Jól mutatja az iskoláskorban a beszéd- és nyelvi zavarokra épülő verbális tanulási zavarokkal való természetes összefüggést, annak ellenére, hogy a jelenlegi törvényi szabályozás szerint a verbális tanulási zavarok nem a beszéd fogyatékos, hanem az egyéb pszichés fejlődési zavar gyűjtő kategóriájába tartoznak. Jelen irányelv a továbbiakban is a törvényi elnevezés megtartása mellett, de markánsan különböző tünetegyüttesekként mutatja be a beszéd- és nyelvi zavarokat, melléjük rendelve a különböző specifikus ellátási szükségleteket.

A beszéd- és nyelvi zavarok diagnosztikus kategóriái az iskolába lépéskor és az iskoláskorban jellemzően az alábbiak:

Beszédzavarok

- Hangképzési zavarok
- Rezonanciazavarok (hipernazalitás, hiponazalitás)
- Beszédfolyamatosági zavarok (dadogás, hadarás)
- Artikulációs zavarok (beszédhanghibák)

– Beszédmozgászavarok (verbális diszpraxia)

A beszéd atipikus fejlődésével küzdő gyermekek a feltűnő zavarjelenség miatt többnyire korán diagnosztizálásra kerülnek. Iskoláskorra általában letisztul, hogy átmeneti fejlődési nehézségről vagy súlyos fejlődési zavarról van szó. Az átmeneti nehézségeket a logopédiai alapellátás szakszolgálati keretben kezeli. A súlyos beszédzavart mutató óvodások/tanulók kapnak lehetőséget SNI-ellátásra. Ez biztosítható különnevelést vagy inkluzív nevelést megvalósító intézményben is. Ezen tanulók tanulásban való részvételét vagy iskolai teljesítményét jelentősen befolyásolhatja beszédfejlődési vagy szerzett beszédbeli akadályozottságuk. Ezek között elsősorban a szóbeli kommunikációt jelentősen akadályozó *rezonanciazavarok*, a *beszédfolyamatozottsági zavarok* és a *beszédmozgászavarok* emelhetők ki. A beszédkiejtés és a beszédmozgászavarok egyes típusainál a nyelvi kifejezés zavara is fennáll. A *hangképzés (hangadás) zavarai* szintén ritkán kapnak SNI besorolást, csak akkor, ha a hangszalagok hibás működése folytán a szóbeli beszéd kivitelezése súlyosan akadályozott. A beszédfejlődési zavar jellegétől függően társulhat hozzá specifikus tanulási zavar is (pl. rezonanciazavarok, beszédmozgászavarok), mely a következő alfejezet részletező leírásában minden esetben külön jelzésre kerül.

Auditív feldolgozási zavarok

Az érintett tanulók a hallható jelek feldolgozásában mutatnak súlyos zavarokat, ez jellemzően a beszédfeldolgozásban, így a beszédértésben is komoly gondot okoz. Felderítésükre nem minden esetben kerül sor iskoláskorig, mivel az auditív információfeldolgozás zavara nem feltétlenül társul a kifejező beszéd zavarával, így a környezet számára kevésbé feltűnő az atipikus fejlődés. Jelentős számban csak a már kialakult tanulási zavar következtében, sokszor csak 2-3. osztályban kerülnek felismerésre az érintett tanulók beszédfeldolgozási zavarai.

Nyelvi zavarok

A nyelvfjlődési zavart mutató tanulók mindannyian küzdenek a *nyelvi kifejezőképesség* különböző nyelvi szinteken megjelenő zavarával (expresszív nyelvi zavarok). Ez a beszéd- és nyelvi kifejezészavar érintheti a nyelv hangrendszerét, a beszédhangejtést, az aktívan használt szókincset, annak jelentését, a nyelvtani összefüggések kifejezését, a mondataalkotást, valamint a nyelvhasználatot (pragmatika). A nyelvi kifejezés zavara mellé társulhat a *nyelvi feldolgozás, nyelvi megértés* különböző nyelvi szinteken és különböző súlyosságban megmutatkozó zavara (receptív nyelvi zavarok) is.

A *nyelvi feldolgozás, nyelvi megértés zavarai* a különböző nyelvi szinteket külön-külön és együtt is érinthetik, így pl. a nyelv hangzórendszerét (fonológia), a szókincset (lexika), a nyelvtani szerkezeteket (morfológia, szintaktika), a nyelvi jelentést (szemantika) és a nyelv mindennapi helyzetekben való alkalmazását – pl. képes beszéd – (pragmatika). Leggyakrabban a szókincs és a grammatika feldolgozási zavarával találkozunk. A fonológiai zavara pedig jelentős szerepet játszik az írott nyelvi zavarok egy formájának, a fejlődési diszlexiának a kialakulásában. A nyelvi feldolgozás, megértés zavarai minden esetben gyengébb nyelvi kifejezési lehetőséget is jelentenek, így általában expresszív zavarral is társulnak (ez nem mindig jelenik meg külön a diagnózisokban). A feldolgozási és kifejezési zavar társult jelenléte minden esetben súlyosbítja a tüneti képet. A nyelvfjlődési zavar fent említett különböző formáit a következő diagnosztikus kategóriarendszer foglalja össze:

- Expresszív nyelvi zavarok:
 - expresszív fonológiai zavar,
 - expresszív morfológiai zavar,
 - expresszív szintaktikai zavar,
 - expresszív szemantikai zavar,
 - expresszív pragmatikai zavar.

- Receptív nyelvi zavarok:
 - receptív fonológiai zavar,
 - receptív morfológiai zavar,
 - receptív szintaktikai zavar,
 - receptív szemantikai zavar,
 - receptív pragmatikai zavar.

Beszéd fogyatékos SNI-besorolást csak azok a gyermekek/tanulók kaphatnak, akik elsődleges nyelvi zavarral küzdenek, vagyis expresszív és/vagy receptív nyelvfejlődési elmaradásuk hátterében sem intellektuális képességzavar, sem hallásfogyatékoság, sem autizmus spektrumzavar, sem mozgáskorlátozottság nem áll.

BAPTISTA OKTATÁS

II.16. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK, TÉMAHETEK, TÉMANAPOK, PROJEKTOKTATÁS - KOMPLEX ALAPPROGRAM

A témaheteket, az aktuális tanévre szóló tanév rendje, a témanapokat az aktuális tanév munkaterve tartalmazza. Az adott tanév során megvalósítandó projektekről a munkaterv megvitatásakor dönt a tantestület. A projektek az emlénapokhoz, világnapokhoz és az aktuális évfordulókhoz kapcsolódnak. Az iskola névadójához illetve a település helyi sajátosságaihoz kapcsolódó projektekről is a munkaterv megtárgyalásakor születik döntés.

A Komplex Alapprogram az 1–8. osztályban kerül bevezetésre a 2019/2020-es tanévben.

1. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkézség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek

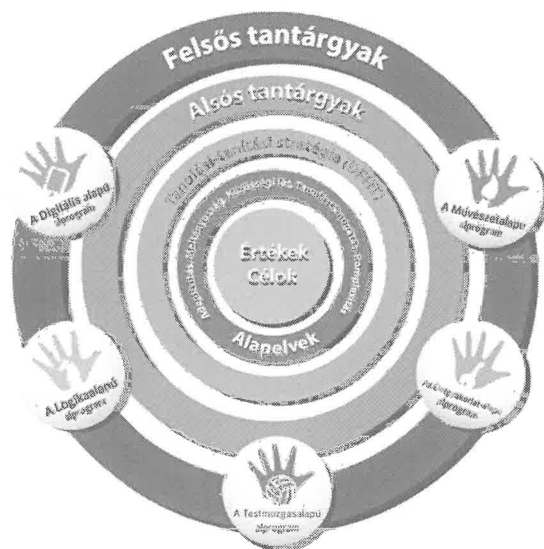
A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágható alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

3. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollal beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenységközpontú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1 A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthoz) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita

- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

BAPTISTA OKTATÁS

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI

A Komplex Alapprogram alprogramjai

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben. Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az **alprogram célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértzi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.

- Játék alapú megközelítések:
- Térsejtellet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativítást és reflektivítást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

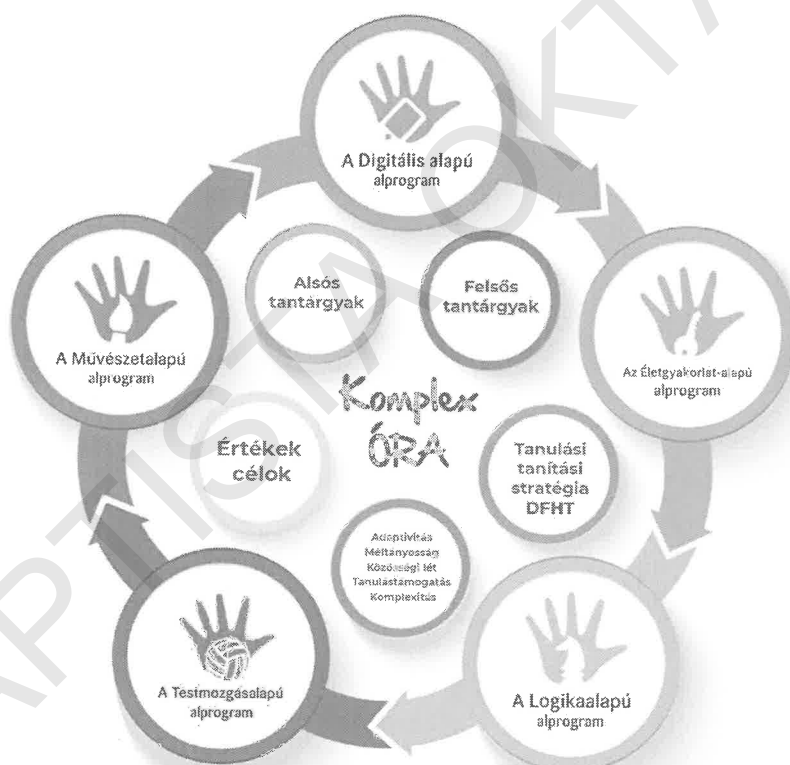
- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alprogram 20-25 perces foglalkozás keretén

belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit. A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. A Komplex Alprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 %-ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- 10-30%-ban pedig a **Komplex órák** keretében a keresztterületi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszékben valósulnak meg.

A Komplex Alprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Legitimációs záradék – Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola

Nyilatkozat

A Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a Pedagógiai program - adott szakterületet érintő kérdéseiben - véleményezési jogát gyakorolta/gyakorolták.

Tatárszentgyörgy, 2022. augusztus 15.

Stoeniciu' Manoniu' Eny Tóke Zoltán
munkaközösség-vezető

Nyilatkozat

A Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület 2022. június 23. napján megtartott értekezletén a szakmai munkaközösség(ek) - szakterületüket érintő - véleményének kikérése után a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Tatárszentgyörgy, 2022. augusztus 15.

Stoeniciu' Manoniu' Eny Tóke Zoltán
nevelőtestület nevében

Nyilatkozat

Alulírott, mint a Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola intézményvezetője az intézmény Pedagógiai programját az Nkt. 26. § (1) bek. alapján jóváhagyom, ami a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Tatárszentgyörgy, 2022. augusztus 15.

Petrucci' Kocsis Leána
intézményvezető

Nyilatkozat

A fenntartó képviseletében a Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Baptista Általános Iskola Pedagógiai programját az Nkt. 32. § (1) bek. 1.) pontja alapján jóváhagyom.

Budapest, 2022. 08. 31.

fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS